

NORDHORDLAND TINGBOK

nr. 18

1679

1679: 1

Hielp Gud Fader i Euighed, Til Lyche frembgang och Salighed.

Anno 1679 dend 26 May blef holden **Almindelig Waarting paa Frechou i Herløe Schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen, Oluf Landzuig Lensmand, Michel Wigebøe, Elling Bradzhoug Anders Aasbøe, Magne Tuedt, Niels Sele, Arne Hestnes, Oluf FreKow, Ole Kleppe, Oluf Houglan Laugrettismend og nogle af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Høye Exell/encis paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Kongis Veigne Naadigste Vdgangne Skattebref for Indeverende Aar 1679.

Disligeste blef forkyndt Copie af hans Kongelig Ma/jestets Allernaadigste Bref daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February 1679 at Hr: Ober Secreterer Diderich Schult Vnderdanigst maa Nyde hans Ko/nglig Ma/jestets Wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos {os} hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring afbetalt blifuer, og at ingen hemmelig aftingninger Anlangende Høyst bemelte hans Ma/jestets V-uise (uvisse) maa foretagis, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader som V-gjorte døede og magtisløs at Vere med Videre dis Naadigste Indhold.

Efter Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blef forkyndt, M/agister Loduig Stud SognePrest til S: Kundz Kierche udj Odense hans til hannem Vdgifne Pergamentz Skiøde daterit Odense den 1 october 1677 at hand til hannem hafuer Solt Skiøt og afhendt en deel Odelsgodz herudj Nordhorlehns Føgderj beligende, og der iblant disse Gaarder her i Herløe schibred, Nemblig. Ytre Bragstad half Anden (1 1/2) Løb Smør, half anden Thønde Korn, fire schilling penge, Arbeidz penge half anden Rdr. Neder Dahle En Løb Smør En Tønde, En Mælle Korn Arbeidz penge half Sifvende Slette march, Erstad

1679: 1b

En Løb it Spand Smør faar it, Malt En Tønde Arbeds penge En Rdr En Ort, Aarsbøe En half Løb Smør, En half Tønde malt, I Arbedz penge En half Rixdaler, FløgSand Tou Løber Smør halfanden Tønde Korn, Arbeds penge En Rixdaler, Femb Slette march, Hesdal halfanden Løb Smør it faar, Arbeids penge En Rixdaler. Efter dis Videre Indhold.

Fougden paa Ko/nglig Ma/jestets Veigne St/efner Anders Poulsen Bragstad formedelst hand hafuer besoffet Liuse Olsdatter og formeente hand derfor burde bøde sin Lejermaals bøder tillige med Qundfolchet efter Recessen. Indstefnte Anders Poulsen møtte bekiende at hafue beligt hinde og for it half Aar siden hafuer hun Auflet barn, Men foregaf at de Vilde Egte hinanden, og Vil med forderligst begifue sig i Egteschab tilsammen. Afsagt at saa frembt de iche strax Egter hinanden, da bør de at bøde deris *Leyermals (Leyermaals) bøder hand Tolf Rdr og hun Sex Rixdaler efter Recessen Men om de hinanden Egter da bør de at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 9 Rixort efter hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Forordning.

Fogden Stefnt Mogens Mogensen Soldat og Tøris Tørisen Herlewer formedelst at de den første bededag hafuer forsømbt Kierchen og blefuet hiemme, og samme dag Rod udj Hafuet og Indlodzet it fremmit Skib. Indstefnte Mogens Mogensen og Tøris Tørisen møtte og bekiende at

de Vare hieme den første bededag for at tage Vare paa Huset, Men da Klochen Var it ofuer Middag, Da Kom børnene og for dennem berettede at der Kom it Skib og Vilde søge Landit og kom det Giedtingslejden ind, saa Rodde de begge Vd til schibet, at Vilde fornemme huad for schib det Var, og da de kom der til, badt (bad) schipperen dennem komme

1679: 2

Ombord, og sagde schipperen paa samme schib til dennem at hand Var en Engelschmand, og begierte hand saa at dennem at de Ville Ledsage hannem i en Hafn huor hand kunde Kaste Ancher saa Rodde de for schibet og schibet seiglede efter dennem i Qualesund der kaste hand Ancher, Men da hand hafde kast Ancher gich de først ombord, og gaf hand dennem saa huer En pipe Tobach, som hand førde hiem med sig, Afsagt, efterdj at for/schref/ne Mogens Mogensen og Tøris Tørisen, hafuer handlet og giort imod hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Konge og Herreris Allernaadigste Vdgangne bededags forordning, I det at de hafuer med baad, Rod Vd imod for/schref/ne fremmede schib, Og for det andet at de hafuer imod Øfrighedens befaling og forbud, i denne Krigstid og farlige tilstand, Ledsaget for/schref/ne fremmede schib i Hafn, som de iche Kiende, om det Var it Fientlig schib eller iche,

Thj bør de formedelst samme deris forseelse, efter Fogdens I Rette settelse, til hans Ko/nglig Ma/jestets at bøde Huer half 8 Ørtuger og 13 March Sølf, Eftersom berettedis, at de ere Vgifte, og hafuer ingen formue, til høyerre bøder.

Kaaret til Laugrettismend Knud Nore Aadland og Ifuer Fløgsand

A/nn/o 1679 d/end 27 May blef holden **Almindelig Waarting paa Alenfit Tingstue I Allenfit Skibredt** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen, Lauritz Mundal Lensmand, Brønild Quamme, Hans Fosse, Anders Sellewold, Knud Beraas, Johans Fosse, Oluf Todtland, Oluf Tuedt, Niels Tuedt, Michel Fosse, Olluf Hannesdal, Oluf Stoer Oxse, Laugrettismend, og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst Publicerit Copie af hans Høye

1679: 2b

Excell/encis paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herreris og Kongis Weigne Naadigste Vdgangne Skattebref for Indewerende Aar 1679.

Disligeste blef forkyndt Copie af hans {Høye} Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Bref daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February 1679 at Her Ober Secreterer Diderich Skult (Schult) Vnderdanigst maa Nyde hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring afbetalt blifuer, og at ingen hemmelig aftingninger Anlangende Høyst bemelte hans Ma/jestets V-uisse maa foretagis, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader som Vgiorte døede og Magtisløs at Vere, med Videre dis Naadigste Indhold.

Efter Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blef *forkndt (forkyndt), M/agister Loduig Stud Sogneprest til St: Kunds Kierche i Odense, hans til bemelte Ifuer Christensen Vdgifne Pergementz Skiøde daterit Odense den 1 october 1677 at hand til hannem hafuer Solt schiøt og afhendt en deel Odelsgodz herudj Nordhorlehns Fougderj beliggende, og der iblant disse Gaarder her i Allenfit schibred Nemblig, Sem Aarlig schyldende fire Løber Smør, fire huder Arbeidz penge fire Rixdaler, Kopperdal En half Løb Smør, en half Tønde Malt Arbeidz penge En half Rixdaler, Lofuestad (Nore Leivestad) En Løb Smør it faar En half

tønde Korn, Arbeidz Penge En Rixdaler, Halssendal En half Løb Smør En half Tønde Malt, Arbeids penge En half Rixdaler, Eftter dis Videre Indhold.

Disligeste blev efter Velfor/schref/ne Ifuer Christensens begiering forkyndt efterschrefne Pantebref som følger,

Kiendis Jeg Harman Skult Borger og Handelsmand Vdj Bergen, og Witterligt gjør, det ieg endnu /: Vden min forige Handtschriftts

1679: 3

Indhold :/ schyldig er til Welfornemme Ifuer Christensen Raadmand ibmd udj Penger, Thou Hundrede og Thj Rixdaler, Som hand paa Rentte saasom Sex af Hundrit Aarlig nogit mig forVntt har, Huilche angich fra Sidst Johannj og endis Aarsdagen jn Anno 1679 til Slig tid ieg da den forfalden Rentte schal selfMint med penger til hannem heraf legge som saa Aarligen der eftter til slig tid fremdeelis schee schulle, Og dit ald den Stund ieg paa bemelte Maade dessen Capital Nyder, og ellers Vohr entten os dette ey Lenger saa behager, da den anden herom Thou Maaneder tilforn at Adtwahre, Til huilchen opsigelsis tid. Da Gedachte Hofuitstoel med ald saasom bemelte, da eftterstaaende Rentte, schal Vden nogen Indwending I en samblit Summa Reede Penger her i Bergen til Noch Welbemelte Ifuer Christensen eller hans Arfuinger Vorde aflagt og Contenterit, Dog er hos Serdeelis fra afscheediget, det ieg af bemelte Summa schal til førstkommende Martinj I Penger hannem betale af for/schref/ne Hofuitstoel, Sextj Rixdaler, med samt deraf It half Aars Rente, Og til ditz Sin schadisløs afbetalings Erlangelse at Nyde, saa stiller ieg hannem hermed derfor til forsichring, Mine i Sanduig Nyelig tilKiøftte Sødeboeder og hoshørende Grund og herlighed, sambt den mig eftter Salig hr: Præsident Vdlagde bundegaard, udj Allenfit schibred, med ald dessen med Rette tilhørende, Og det saaledis om Jeg Imidlertid Ved døden afgich eller I andre maader til Kort komb, det dog Gud afVende, da Gedagte Ifuer af forbemelte *Thunde (Thuende) Poster at Nyde sin fornøylige afbetaling, saasom det da for Reede Penger kand Vorde afhendt, Og lofuer herudinden for mig min Hustru og Arfuinger, dette forskrefne at holde Noch Velbemelte Ifuer Christensen hans

1679: 3b

Hustru og Arfuinger i alle maader uden schade og schadisløs, Dette at bekreftige saa teigner ieg nu her Vnder mit Nafn med Egen Haand, og mit Zignette Hoes Trøcher, Actum Bergen den 10 July A/nn/o 1678 Herman Skultz Egen haand.

Kaarit til Laugrettismend, Oluf Nedre Siursetter og Mattias Hougsdal.

Anno 1679 den 28 May blev holden **Almindelig Waarting paa Radøe schibredz Tingstue I Radøe schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen, Hans Toule Lensmand, Østein Fieldzende, Anders Houglund, Mogens Ydstebøe, Ingebrit Qualem, Oluf *Willong (Villanger), Oluf Soltuet, Mogens Solem, Knud Solem, Jacob Sebøe, Oluf Ascheland, Laugrettismend, og en deel af Almuen sammesteds.

Da blev Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Høye Excellens paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Kongis Weigne, Naadigste Vdgangne Skatte Bref for Indewerende Aar 1679.

Disligeste blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Bref daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February Anno 1679, at her Ober Secreterer Diderich Schult, Vnderdanigst maa Nyde hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse Intrader udj Danmarch og Norge,

Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring afbetalt blifuer, og at ingen hemmelig aftingninger Anlangende høyst bemelte hans Ma/jestets V-Wisse maa

1679: 4

Foretagis, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader som V-giorte døede og Magtisløs at Vere, med Videre dis Naadigste Indhold.

Blef og Vnderdanigst forKyndt, Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herreris og Kongis Allernaadigste til Welbiurdig Her Commissarius Hans Lilienschiold og hans Arfuinger Vdgifne Skøde daterit hans Ko/nglig Ma/jestets Residentz udj Kiøbenhafn den 29 october Anno 1678 Vnder Renteschrifuere Samuel Biner og Peder Matsentz Hender og Zignetter, at Høyst bemelte hans Ko/nglig Ma/jestet Allernaadigst hafuer Solt og afhent til Welbemelte Her Commissarius Hans Lilienschiold og hans Welbyrdigheds Arfuinger, Bergen DombKierches Proustj, Eller Apostels godtz Lehn, Med huis Videre efter dis Naadigst Indhold, og iblant andit disse Gaarder her I Radøe schibred beliggende som følger. Fieldzende Østen B: (bygsel) Smør 1/2 Løb, Malt 2 1/2 Quarteer, Wetaas Oluf, Oluf, B: Smør 1 Løb Malt 1 tynde, Anders Huusmand 1/2 Rixdaler, Ø: (Østre) Solem Niels, Knud, B: Smør 1/2 Løb, Malt 1/2 tønne, Aschelund, Knud, Tore, Knud, Siffuer, Oluf B: Smør 2 Løber, Malt 1 Tønne, 1 Melle,

Eftter Welbyrdig Hans Lilienschiold Laugmand ofuer Bergen og Gulettings Laugdømme hans begiering blef forkyndt Oluf Erichsen Hopland, Oluf Erichsen Wildanger, Rasmus Wildanger og Johannes Erichsen Niøtuet deris Vdgifne Skiøde daterit Wildanger den 14 Septembr/is Anno 1678, at

1679: 4b

De hafuer Solt schiødt og afhendt til hans Welbyrdighed Her Laugmand Welbemelte Hans Lilienschiold og hans Welbiurdigheds Arfuinger, deris Anpart Odelsgodz og Eyendomb, Vdj Wildanger og Røsnes, til Euindelig Odel og Eyendomb, hans Welbiurdighed og Arfuinger at følge, Eftter dis Widere Indhold.

Iligemaader blef eftter Welbemelte Her Laugmandz begiering, Læst og forkyndt, Her Anders Garman Sogneprest til Hammers Prestegield, hans til Welbemelte Hr: Laugmand Vdgifne Skiøde, daterit Hammer den 17 February Anno 1677, formellende, at Welfor/schref/ne Hr: Anders Garman hafuer Soldt schiødt og afhendt til Welbemelte Her Laugmand og hans Welbiurdigheds Arfuinger, den Gaard Indstebøe, her udj Radøe schibred beliggende, som schylder Aarligen 2 Løber Smør og 2 Tønder Malt, til Euindelig Odel og Eyendomb, at nyde og efterfølge, efter samme Skiødis Videre Indhold, og er samme Skiøde af Ko/nglig Ma/jestets Tolder i Bergen Friderich Kohlmand og Herman Garman Stifttschrifuer, til Witterlighed Vnderschrefuit og beseiglet,

Sammeledis blef eftter Welbemelte Hr: Laugmandz begiering, Publicerit efterschrefne Skiøde.

Ludvig Stud SognePræst Til Ste: Kunds Kierche udj Odense Ac: Giør hermed for alle Witterligt at hafue

1679: 5

Soldt og afhendt, og nu Ved dette breffs Kraftt Aldeelis Selger schiøder og afhender til WelEdle og Welbiurdig Mand Hans Lilienschiold Ko/nglig Ma/jestets Welbetroede Laugmand ofuer

Bergens och Gulletings Laugdømme, Eftterschrefne JordeGoeds i Nordhorlehn paa Raen (Radøy) beligende, Nemblig Mellingen Aarlig Skyldende 2 Løber Smør, 2 Thønder Malt, Arbeidz penge 2 Rixdaler, Nedre Tued Smør 1 Løb, Malt 1 1/2 Tønde Arbeids Penge 7 Marck, Huilchet for/schref/ne Jordegods med ald tilliggende Eyendomb, og herlighed, som der nu tillegger og følger, Eller af Arrildz tid tillegget og fuldt hafuer, og bør der til at følge, Indtil i nogen maader Vndtagen, det Vere sig huad Nafn det hafuer eller Gifuis Kunde, forskrefne Hans Lilienschiold og hans Arfuinger her eftter schal Niude følge bringe og beholde til Euindeligen Oddel og Eyendomb, med Lige frihed Rettighed og Rente som mine Salige forældre Hr: Præsident Herman Garman og Catrine Munte til samme Gaarde og Gods har haft eller Kunde hafue, Efttersom Jeg derfor har Annammit og bekommit fuld betaling, Huorfore ieg og hermed frelseligen Hiembler og tilstaar Welbemelte Hans Lilienschiold for forskrefne Jordegods shadesløs, og frj for alle og huers tiltale, som der paa I nogen maader talle Wilde, Des til Stadfestelse Vnder min Haand og Zeigel, Og Wenligst ombedit Welfornemme Mend Christen Westesen og Niels Gorm hands Ko/nglig Ma/jestets Raadmend udj Odense, Dette til

1679: 5b

Witterlighed at forseigle, Og Vnderschrifue

Odense den 14 Marty Anno 1678 Luduig Stud. (L:S:)

Til Witterlighed Christen Westesen. (L:S:) Til Witterlighed Niels Gorm. (L:S:)

Fogden paa Hans Ko/nglig Ma/jestets og Rettens Vegne Stefnt Siufr Johansen Ydstebøe som forledit Aar hafuer beligget En Egtemand Niels Pedersen Tøftings Høstru Brite Mogensdatter formedelst hand endnu holder samme Quindfolch hos sig, og af Præsten og hans medhielpere, Angifuis at hand iche Vil schille hinde fra sig, at hand for hinde Kand Vere Vden Mistanche. Sifuer blef paaraabt møtte iche, ey heller nogen paa hans Veigne, Lensmanden berette at hand Lougligen hafuer ladit hannem Ved tuende for denne Sag Indstefne, Afsagt, at for/schref/ne Sifuer Øfstebøe bør efter Fogdens i Rette settelse at bøde stefnefald til hans Ko/nglig Ma/jestets 1 Marck Sølf.

Aschild Sebøe St/efner Jacob, Sifuer, Michel Sebøe formedelst de hafuer beschylt hans Kone og Tienistpige for at de hafuer gaaet om Natten, Enddog hand formener at de indtet V-tilbørligt hafuer giort Jacob, Sifuer, og Michel møtte og foregaf at forleden Sommer laa de I marchen hos deris Fee, da Kom Aschildz pige med en bøtte paa sin Arm og Wilde gaaet lige til

1679: 6

Deris Fee, Men da hun Var kommen it steenkast nær hos Feet, da blef hun dem Var saa Gich hun en anden Vej derfra igien, Men imod dagen Kom hun igien, og Kaste sig ned iblant Feet, Men de fornam iche at hun gjorde *nget (noget), Og sagde Jacob, Sifuer og Michel Sebøe at de iche legger eller hafuer tillagt for/schref/ne Aschild, hans Hustru eller pige nogen Sag. Tienistpigen Gudeleje møtte og sagde sig intet at hafue giort, Men hindis Matmoder bad hinde gaaet til hindis egit Fee efter noget Vand. Afsagt, eftterdj for/schref/ne Sebøe Mend ErKlerer sig at de iche hafuer tillagt Aschild Sebøe hans Høstru eller Tienistpige nogen Sag, da bør denne Sag iche at Komme nogen til hinder eller efttertale i nogen maader.

Hans Toule Lensmand, Rasmus Dalle og Østeen Hougstad Stefnt Rasmus Toule for nogle Aars Resterende Landschyld Hans Toule Lensmand 7 Rdr 1 Marck, Rasmus Dale 11 Marck og Østen Hougstad 10 1/2 Marck, Rasmus møtte og foregaf at hand er dem endeel Landschyld schyldig, Men formente sig iche at Vere saa megit schyldig som nu Krefuis. Afsagt, at parterne schal tilNefnis tuende Dannemend som Kand giøre Regenschab imellem dennem, huor

megit Rasmus til dennem Resterer, og huis hand da blifuer dennem med Rette schyldig bør hand dennem inden fiorten dage dernest efter betale, Saafrembt hand siden iche Vil lide paa sin Gaardz forbrydelse.

1679: 6b

Oluf Bouge Stefnt hans Grande Rasmus Bouge, formedelst hand schal hafue schielt hannem for Tiufuerj, Rasmus møtte og sagde, at hand iche hafuer sagt andet til Ole Bouge, end saaledis, hand Stiel sig til, at gaa igiennem hans beste Eng, og slaar hans Hauge, og Rasmus maa gaa at faa til at slaa hos andre. Niels Aamunsen Bouge, Var indstefnt at *proue (proufue), som nu møtte og beKiende, at hand hørte, at Rasmus Bouge Kaldet Ole Bouge en Grastiuf, og en Garen Tiuff, For/schref/ne Rasmus Bouge bekiende sielf nu for Retten, at hand hafuer schieldt for/schref/ne Ole Bouge for en Grastiuf, men iche Videre. Rasmus blef tilspurt om hand hafde nogle Prouf med at beViise, at Ole Bouge hafuer Stollet Gras, huor til hand suarede, ingen prouf at hafue, men hand Wilde anuise Lensmanden og Dannemend, huor Ole hafde slaget. Afsagt, efterdj Rasmus Bouge hafuer schieldt Oluf Bouge for En Grastiuf, som hand iche hafuer beuist, da bør hand derfor at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 1 Rixdaler, og Sagen dermed at Vere ophefuet, ingen til hinder eller schade at Komme.

Jacob Wildanger Stefnt Ole Wildanger, formedelst hand schal hafue schieldt hans Sl: (salig) Werfader Oluf Asbiørensens. Oluf Wildanger møtte og sagde, at hand iche hafuer tillagt, Ole Asbiørensens noget i nogen maader. Jacob Wildanger og Anders Soldtuet, blef

1679: 7

Tilspurt, om de hafde hørt, at Ole Vildanger hafde schieldt Oluf Asbiørensens, huor til de suarede ney, at de det iche hafde hørt, Oluf Wildanger sagde nu for retten, at hand iche Ved Ole Asbiørensens andit end got at beschylde, Afsagt, efterdj Ole Wildanger fragaar, at hand iche hafue schieldt Oluf Asbiørensens, og Ved hannem iche andit end got at beschylde, da bør sagen at Vere af ingen Verdie, og ingen til hinder eller schade at Komme i nogen maader, Men saa frembt Ole Vildanger eftter denne dag, lader sig forliude med noget, om Sl: Ole Asbiørensens, andit end Erlig og got, da schal hand derfor stande til Rette som Vedbør.

Kaarit til Laugrettismend, Niels Indhelde og *Guttorem (Guttorm) Dalland.

Anno 1679 den 30 May blef holden **Almindelig Waarting paa Lyren Tingstue i Lindaas schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen, Ifuer Fammestad Lensmand, Christian Mogensløb Lauritz Hopland, Ifuer Løffaas, Mogens Synneuo, Oluf Hopland, Steffen Hunduen, Magne Østremb, Lauritz Settre, Hans Kiellegaufl, Lauritz Skouge Laugrettismend, og en deel af Almuen sammestedz.

Da blef Vnderdanigst forkyndt, Copie af hans Høye Excell/ensis paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Kongis Wegne, Naadigste Vdgangene *Satte (Skatte) bref, for Indewerende Aar 1679.

Disligeste blef Vnderdanigst forkyndt, Copie

1679: 7b

Af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn Slott, den 28 February Anno

1679, at Hr: Ober Secreterer Diderich Skult, Vnderdanigst maa Nyde, hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring, afbetalt blifuer, og at ingen hemmelig aftingninger, Anlangende Høyst bemelte, hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse, maa foretagis, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader som Vgiorte døde og magteløs at Vere, med Videre dis Naadigste Indhold.

Blef og Vnderdanigst forKyndt, Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigst Arfue Herris og Kongis, Allernaadigste til Welbiurdig Her Commissarius Hans Lilienschiold og hans Arfuinger, Vdgifne Skøde, daterit hans Ko/nglig Ma/jestets Residentz udj Kiøbenhafn den 29 october Anno 1678, Vnder Renteschrifuere Samuel Biner, og Peder Madtzens Hender og Zignetter, at Høystbemelte hans Ko/nglig Ma/jestet Allernaadigst hafuer Soldt og afhendt, til Welbemelte Her Commissarius Hans Lilienschiold og hans Welbiurdighedz Arfuinger, Bergen DombKierches Proustj, Eller Apostels gods Lehn, Med huis Videre efter dis Naadigst Indhold, og iblant andit disse Gaarder her I Lindaas schibred beliggende som følger. Oxnes, Olle, *Las (Lars), Ole Rasmus, bøxel Smør 1 Løb fisch 2 p/un/d Kopper paa Fidie, Mogens B: (bygsel) fisch 1 1/2 Vog Fieldtzende, Anders, Lars, Niels B: Smør 1 Løb Malt 1 t/øn/de Qualuog Brynnild, Enchen, Jon Christen B: Smør 1 Løb Malt 1 t/øn/de Fannebust Knud Tommis Michel, Niels, Thosten, Tolach, B: Smør 2 Løber Malt 2 Tynder.

Efter Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering, blef forkyndt, M/agister Loduig Stud Sogneprest til St: Kundz Kierche i Odense, hans til bemelte Ifuer Christensen Vdgifne Pergementz Skøde, daterit Odense den 1 october 1677.

1679: 8

At hand til hannem hafuer Soldt schiøt og afhendt, en deel Odelsgoods her udj Nordhorlehns Fougderj beliggende, og der iblant disse Gaarder her i Lindaas schibred Nemblig. Øfre Møchelswold En Løb Smør, Toe Tønder Maldt, Arbedz penge Otte Slette march, Kaalaas halfanden Løb Smør halfanden tønne Malt, Arbeids penge halfanden Rixdaler, Huuse I Fedie Toe Woger fisch, En half tønne Malt, Arbeids penge fem Slette March.

Efter Welbyrdig Hr: Laugmand Hans Lilienschioldz begiering, blef forkyndt efterschrefne Skøder.

Kiendis Jeg Ifuer Busch Borger udj Bergen, og boende paa Refsøn, Giør hermed for alle Witterligt at ieg med frj Villie og Welberaad hu, saa og med min Hustruis sambytche hafuer Soldt schiødt og afhendt, Saasom ieg og hermed aldeelis Selger schiøder og afhender, fra mig min Hustru og Woris Arfuinger, Til WelEd/l/e og Welb/iu/r/dige mand Hans Lilieschiold Bergen og Gulletings Laugmand, Hans Kiere Welb/iu/r/dige Frue og deris Arfuinger, En mine Gaarder beliggende I Nordhorlehns Fougderj, I Lindaas schibred, Kaldis Hopland, som Ole I Brug hafuer, Og schylder Aarligen smør En Løb Toe pund 3 3/7 Marck, Maldt Halfredie t/øn/de 3 3/7 Kander, Arbeidz penge halfTredie Rdr med bøxel, som Salige Michel Jacobsens Arfuinger udj Sl: Hr: Præsident Herman Garmans schifte i gieludz *petaling (betaling) Er Vorden Vdlagt, Huilche for/schref/ne Gaard Hopland med des Rette tilliggende som der nu tilligger og af Arrildz tid tillegget hafuer Vere sig Landschyld, Arbeidz penge, Første og tredie bøxel, med Lotter og Lunder, Waat og tørt, fischeVand og Fægang, Indtet udj nogen maader Vndertagendis, Her efter, saasom det mig hidindtil fuldt hafuer, frj og frelseligen at følge Velbemelte Hr: Laugmand, og Hans Sande Arfuinger til Euindeligen Odel og Eyendomb, V-igien Kaldet af mig og mine Arfuinger. Og dersom imod forhaabning saa scheede, at for/schref/ne Gaard Eller nogit dends tilliggende Herlighed, blef hans Welb/iu/r/dig Eller hans Arfuinger formedelst min eller mine Arfuingers Wanhiemels bryst schyld, Ved nogen Rettergang fra Wunden, da Lofuer og

hermed tilforpligter Jeg mig og mine Arfuinger, inden Sex Vggers Adtvarsel derefter, at forschafue hans Welb/iu/r/dige eller hans Arfuinger ligesaa got og Velbeleiligt godz med lige herlighed i alle maader, Og imidlertid at frj hiemle hans Welb/iu/r/dige og Arfuinger

1679: 8b

For/schref/ne Gaard for huer Mands tiltale som der paa wille, eller i nogen maade med Rette Kunde tale, og ieg derfor at gaa Imellum Hannem og Sagen, For huilchen bemelte gaard ieg hafuer beKommit fyllist og Nøyagtig betaling, saasom i Voris Kiøb os forEning er Sluttet, og tacher hans Welb/iu/r/dige for god og fornøylig betalling i alle maader, Til ydermeere beKræftelse hafuer ieg dette med Egen haand Vnderschrefuet og forseiglet, Og Wenlige ombedit mine gode Wenner Ko/nglig Ma/jestets Ober Told betientere S/igneu/r Hans Clausen og Jørgen Christophersen med mig til Witterlighed \her/ at Vnderschrifue og forseigle,
Actum Bergen den 29 January Anno 1679 (L:S:) Ifuer Busch
(L:S:) Hans Clausen Egen haand. (L:S:) Jørgen Christophers/en Egen haand.

Jeg Luduig Pedersen Lemb Kiendis og gjør alle Witterligt at ieg med frj Villie og Velberaad Hu hafuer Soldt og afhendt og nu med dette mit Aabne bref Skiøder og afhender fra mig og mine Arfuinger og til Erlig og Welbyrdig Mand Hans Lilienschiold Laugmand udj Bergen, hans Hustru og Arfuinger, En gaard mig Arfueligen tilfalden, Øfre Schaadven liggendis udj Nordhorlehns Fogderj udj Lindaas Prestegield, Aarligen ydende udj Landschyld En Løb Smør og 1/2 t/øn/de Malt, Huilchen for/schref/ne Gaard, Jordepart Skow og March Fischewand og Fægang inden og Vden Marchschiold, aldeelis intet Vndertagen i nogen maader Velbe/mel/te Hr: Laugmand Velbyrdig Hans Lilienschiold og hans Arfuinger schal hafue nyde, bruge og beholde, for Euig Eyendomb, Vigien (uigien) Kaldit af mig eller mine Arfuinger, Og kiendis ieg mig eller mine Arfuinger, eftter denne dag ingen ydermeere Lod deel, Rett eller Rettighed at hafue til forbemelte Gaard eller nogen dendz Rette tilleggelse, Men derfor at hafue Annammet og oppebaaret, af Welb/y/r/dige Hr: Laugmand Lilienschiold fyllest og fuldVærd, Saa ieg tacher hannem Got for god Reddelig og nøyagtig betaling udj alle maader: Beplygter derfor mig eller mine Arfuinger, frj at frelse, hiemle og fuldkommeligen tilstaa oftermelte Welbyrdige Hr: Laugmand og hans Arfuinger for/schref/ne Gaard, med ald dis tilleggelse som der nu tillegger og af Arrildz tid tillegget hafuer, for alle og huer Mandz tiltale, som der paa Kand tale med Rette, Og dersom saa scheede /: som dog ej forhaabis, [:/] at for/schref/ne Gaard, eller noget

1679: 9

Dis Rette tilleggelse blef Welb/y/r/dige Hr: Laugmand afvunden udj nogen Rettergang for min Vanhiemmels brøst schyld, da bepligter Jeg mig og mine Arfuinger at Vdlegge hannem og hans Arfuinger med saa god en Gaard og Velbeleiligt godz igien, baade med Eyendomb, Landgield og anden Herlighed, som hannem i saa maade Kunde blifue fraVunden inden Sex samfelde Vger dernest efter, og holde hannem og hans Arfuinger, dette for mig og mine Arfuinger, Vden ald Schade i alle maader, Til ydermeere ratification og Vidnisbyrd at saa i sandhed er fast og Vryggelig holdes og efterKommis schal af mig og mine Arfuinger eftersom forschrefuet staar, hafuer ieg trøgt mit Zignet her nedenaare, med egen haand Vnderschrefuet, og Venligen ombedet Hæderlige og Høylærde Mend, M/agister Claus Bleching Rector Schole A Canonicus og M/agister Edvart Edvartsen Conrector schole dette mit Skødebref til Vidnisbyrd at forseigle og Vnderschrifue,

Actum Bergen den 15 Novembr/is Anno 1677. (L:S:) Luduig Pedersen Lem Egen haand.
(L:S:) Claudius Bleching Egen haand. (L:S:) *Fdvardus (Edvardus) Edvardj Egen haand.

Wij Eftterschrefne Ifuer Mogens Fammestad Lehnsmand I Lindaas schibred, Ole Aanunsen

Semb paa egne og med Arfuingers Vegne, Ole Lauritzen Semb, Ole Nielsen Fieldzschaalsnes, Giører hermed for alle Witterligt, at Vj med frj Willie og Welberaad Hue sampt og med Vores Hustruers Sambtyche, hafuer Soldt schiødt og afhendt fra os Voris Arfuinger, Til Erlig og Welbyrdige Mand Hans Lilienschiold Laugmand ofuer Bergens og Gulletings Laugdømme, hans Kiere Welb/y/r/dige Frue og deris Arfuinger, En Vores tilsammen Eyende Gaard beliggende i Lindaas schibred Kaldis Søre Fieldzbøe, som schylder Aarligen Smør en Løb, Malt En halftønde med bøxel, Huilchen forskrefne Gaard med dendz Rette tilleggende Herlighed, med Landschyld førstebøxel og TredieTage, til Fieldz til Fiære, Agger og Eng, Skouff og March FischeVand og Fægang Vden, og inden Gierdz, Indtet Vndertagendes, som der nu tillegger og af Arrildz tid tillegget hafuer, Her efter til Euindeligen Odel og Eyendomb, schal følge Welb/y/r/dige Hr: Laugmand og hans Arfuinger, Huor til Vj efter denne dag, Kiender os ingen ydermeere Rett deel eller Lod, Men hafuer derfor til Wenlig Maggeschifte bekommet fyllest og fuld betaling udj den Gaard Heyer Tuedt (Heggertveit) i alle maader, *Eftter (Eftter) derom hans Welb/y/r/dige til Os Vdgifne

1679: 9b

Skiøde og Maggeschiftebrefs Videre formelding, Huorfore Vj hermed forpligter os og Vores Arfuinger, frj og frelseligen at hiemble og tilstaa Welb/y/r/dige Hr: Laugmand og hans Arfuinger forskrefne Gaard Søre Fieldzbøe og dendz tilliggende, for alle og huer Mands paatale i alle maader, Og imod forhaabning nogit af dendz tilliggende herlighed i huad maade det Kunde Vere, blef Hr: Laugmand eller hans Arfuinger wed nogen Proces eller Rettergang frakiendt, da Vj derfor at indstaa og tilsuare, og giøre hans Welb/y/r/dige og Arfuinger, Verleg og fornøyelse i andit lige beleiligt gods, saasom Vj derom Kand forEnis, Saa Velb/y/r/dige Hr: Laugmand og hans Arfuinger af os og Voris Arfuinger, schal herudinden Vere og blifue, Vden schade og schadisløs holden i alle maader, Til bekræftelse hafuer Vj dette Vnderschrefuet /: saa mange af os Kand schrifue ./ og Signetter paatrøgt, sambt Venligen ombedet Vores gode Venner Mogens Gieruigen og Jon Næsse dette med os til Witterlighed at forsegle, Actum Sletten den 11 Augustij Anno 1678.

(L:S:) Ifuer Mogensen (Fammestad) (L:S:) Egen haand. Mogens Nielsen (Gjervik) Egen haand. (L:S:) Ole Nielsen (Fjellskålnes) Egen haand.

*Kiendig (Kiendis) Jeg Vnderschrefne Heiluig Michelsdatter Barnfød udj Bergen og *Vanhafttig (Vonhafttig) paa Fedet(?) ued Østersaad udj Foesen lehn, og hermed for alle Witterligt giør, at eftersom mig og mine med Arfuinger, efter foregaaende domme, udj schyld og Geldz betaling, udj Sl: (salig) Hr: Præsident *Harman (Herman) Gaarmands boe, for huis (det som) Vj paa Vores Sl: Fader Michel Jacobsens Vegne hafde at fordre, er Vdlagt en Gaard og Jord Kaldes Hopland, Liggendis udj Lindaas Præstegield som schylder Aarligen Thou Løber Smør og Trej Tønder Malt, med bøxel og anden Rettighed efter Jordbogens Videre forKlaring, Saa hafuer ieg paa egen, Min Kiere Mand Jens Lauritzens Vore børn og Arfuingers Veigne, Soldt schiødt og afhendt og nu med dette mit Obne brefs Krafft, Aldeelis Selger schøder og afhender, fra mig min Mand, børn og Arfuinger og til min Suoger Welfornemme Ifuer Busch Borger til Bergen og *Wonschafttig (Wonhafttig) udj Refsøen og hans Kiere Hustru

1679: 10

Karen Michelsdatter deris børn og Arfuinger, ald den Prioritet Anpart, Rett og Rettighed som ieg eftter schiftebrefuenis formeld, udj bemelte Gaard Hopland paa SøsterLod og Videre er tilfalden og berettiget, som er thre og Femthj Rixdaler, eller Thou pund og femb March smørs Leje. Huilche forskrefne min Anpart udj bemelte Gaard Hopland, med ald dis tilliggende Lotter og Lunder bøxel og Herlighed, Inden eller uden gierdz fra Fieldz og til fiære af huad

Nafn det er eller Vere Kand for/schref/ne min Kiere Suoger Ifuer Busch hans Hustru børn og Arfuinger maa hafue niude bruge og beholde, for it frit fast og W-røggeligt Kiøb til fuldkommen Odel og Eyendom, V-igien Kaldet af mig eller mine Arfuinger, Saa ieg Kiendis mig eller dennem ingen ydermeere Anpart, Rett eller Rettighed, at hafue udj eller til for/schref/ne Gaard Hopland, efter denne dag, Mens derfor at hafue Annammet og Oppebaaret fyllist og fuld Werdj, Mindste penge med meeste, med sampt schiøtnings Øhre og ald andet som i Vort Kiøb och forEning er Sluttet, saa ieg tacher hannem for god og Rigtig betaling i alle maader. Thj tilbyder og forpligter ieg mig, til ald min Anpart i bemelte Gaard Hopland, at Vil Vere hans Faste Hiemmel og tilstand saasom suare og Indstaae, og gaa imellem Sagen og hannem og hannem og imod alle dennem som noget herpaa med Rette Kand hafue at Prætendere, belofuendes her udj for mig, Min Mand Børn og Arfuinger at holde bemelte min Suoger Ifuer Busch Hans Hustru børn og Arfuinger, dette Kiøb og mit Løftte uden schade og shadesløs i alle optenchende maader, som ieg tillige med min søn, Lars Jensen Val med egne Hender beKrefter, og Wenligen ombedet Erlige og Welforstandige Mand, Efuert Robbertsen og Johan Andersen Borger og Induohner udj Bergen med mig til Witterlighed at forsegle og Vnderschrifue,

Actum Bergen den 6 Aprillis Anno 1678.

Heluig Michelsdatter	Lauritz Jensen Vall	Efuert Robbertsen
Egen haand.	Egen haand.	Egen haand

Til Witterlighed. Jan Andersen.

1679: 10b

Christian Qualuog Stefnt Brithe Qualuog formedelst at hun hafuer tilhollet sig og merchet En Smalle som hand formener sig at tilkomme, Mogens Qualuog møtte paa sin Høstru bemelte Brithes Vegne og sagde at Smallen tilkommer hannem, og iche Christian. Christian og Høstru Karj beraabte sig paa prouf Asbiøren Stafund, og Karj Olsdatter at Smallen dennem tilkommer. Karj Olsdatter møtte og sagde at hun iche Ved at proufue huem Smallen tilhører. Asbiøren Stafund møtte iche. Mogens Qualuog møtte og sagde at hand hafuer ingen prouf at føre, om Smallen, Men siger self at det er hans egen Smalle, Sacharias Viche og Mogens Lechuold Schaffere proufuede at de forleden høst hørte af Mogens Qualuog her paa Tingbachen Ved Tinghuset at hand sagde at hand Vilde lade Christian Qualuog beKomme Smallen igien førend hand Vilde staa i Klammer og Kiff om den. Det samme tilstod Mogens og nu self for Retten at hafue sagt og at hand schal beKomme den igien. Afsagt, at Mogens bør efter egne Erbydelse at lade Christian beKomme Smallen igien, og formedelst at Mogens Høstru hafuer merchet og tilholdet sig smallen, bør hand derfor at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 2 Marck Sølf.

Fogden St/efnt Ole Rebnor anlangende en boch, for huis hand derudinden formener hannem at hafue til at tale, For/schref/ne Ole Rebnor blef paaraabt møtte iche, ey heller nogen paa hans Vegne, Lensmanden berettede at hand er Lougligen Indstefnt, huorfore Fogden formeente at hand burde bøde Stefnefald, Jacob Rasmusen Langøen Var iligemaade Lougligen Indstefnt efter Lensmandens og Lauritz Hoplandz beretning, som iche heller møtte.

1679: 11

Afsagt, at Oluf Rebnor og Jacob Rasmusen bør at bøde Stefnefald huer En March Sølf.

Fogden Stefnt Hans Huchaas formedelst hand schal hafue begangit Tiufuerj imod Hr: Løche Hansen Sogneprest til Lindaas Indstefnte Hans møtte og beKiende at I Fiord Sommer tog hand og hans broder Johanes Syslach En Mielche Kolle (mjølkekar av tre) med Mielch I og udAad

(drakk opp) mielchen, Men Kollen tog de iche, det samme bekiende be/mel/te Johannes, Og scheede det tillig om Morgen en da dagen begynte at bryde og tog de den i Mielcheboen, og oplogte Hans Mielcheboen med en Nøgel som nu for Retten blef frembviist, huilchen Nøgel hand sagde at hafue fundet i Aggeren paa Prestegaarden, Bemelte Hans beKiente og at hand samme tid tog trej Saltet torsch i Fischeboen, huilche trej Torsch hand bar hiem med sig til sit Huus, og Aad dem op. Afsagt, at Indstefnte Hans Huchaas og Johanes Syslach bør formedelst forsk/refne deris Misgierning at bøde tilsammen til hans Ko/nglig Ma/jestets 3 Marck Sølf.

Robbert Robbertsen St/efnt Hans Tospan formedelst hand schal hafue ligget i Neruerelsen hos hannem og Jacob Nielsen at Kiøbe fisch at Salte dennem til Præjuditz og schade i deris Borgerlig Næring imod Prævillegierne, Enddog at hand til saadant ingen beuilling af Øfrigheden schal hafue, huor om hand nu indlagde hans schriftlig Indleg. Margrette Østrem møtte paa Hans Tospanns Vegne, og i Rette lagde hans schriftlig Indleg. Afsagt, At Hans Tospan iche maa giøre nogen handel eller Kiøbmandschab herudj paa Landet enten med fisch at Kiøbe og Salte \eller andet/, Robbert Robbertsen eller andre til hinder og forfang, Men om hand formener sig nogen handel paa Landet at Vdgiøre og drifue, da bør hand først sig at forsiune med Hr:

1679: 11b

Præsident og Borgemestere og Raad i Bergen deris beuilling efter Bergen Byes Privilegier, Men saafrembt hand forinden sig Vnderstaar her imod at giøre, da maa Robbert Robbertsen Ved Rettens middel strax lade hans Kiøbmandzschab Ved Rettens middel Arrestere, og saa hannem for Magistraten i Bergen Indstefne og domb i Sagen hende.

Karj Løfaas St/efnt Michel ibm: (Løfaas) formedelst hand giør hinde indpas paa sin Rødebol sammestedz. Michel møtte og sagde at hand iAar hafuer tagit it styche Agger fra hinde, Efttersom hand formener sig derfor at schatte. Enchen berettede at hun hafuer i 20 Aar gifuet hannem 1/2 Rdr Aarlig og siden i fire Aar gifuet hannem fire March Aarlig, og nu i sidste 6 Aar, gifuet ham Tou March Aarlig. Afsagt, Eftterdj det er hindes Rødebol da bør Michel iche at giøre hinde nogen forhindring, Men lade hinde samme sit Rødebol Nyde i alle maader, Men om Michel formener at hun bør gifue meere Aarlig end som for/schref/ne 2 *Sette (Slette) march, da Kand Rettens middel Komme paa Aasteden og Taxere huad hun med Rette bør at gifue.

Kaarit til Laugrettismend Rasmus Øfre Tuedt, og Elling Hellistuet.

Anno 1679 den 2 Juny blef holden **Almindelig Waarting paa Halsuig I Gulen schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen Jacob Oppedal Lensmand, Jørgen Myre, Jon Høwig, Oluf *Dusum (Duesund), Anders Lund, Gieflø Østgulen Johans Dalle, Jon Kiellewold, Peder Dyrgrøf, Erich Risnes Mogens Risnes, Laugrettismend og en deel af Almuen sammestedz.

Da blef Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Høye

1679: 12

Excell/ensis paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Kongis wegne, Naadigste Vdgangne schattebref, for Indewerende Aar 1679.

Disligeste blef Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref

daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February Anno 1679 at Hr: Ober Secreterer Diderich Skult, Vnderdanigst maa nyde, hans Ko/nглиg Ma/jestets V-wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nглиg Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring, afbetalt blifuer, og at ingen hemmelig aftingninger Anlangende Høystbemelte, hans Ko/nглиg Ma/jestets V-wisse, maa foretages, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader, som Vgiorte døde og magteløs at Vere, med Videre dis Naadigste Indhold.

Efter Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering, blev forkyndt M/agister Loduig Stud Sogneprest til St: Kunds Kierche i Odense, hans til bemelte Ifuer Christensen Vdgifne Pergementz Skøde daterit Odense den 1 october 1677 at hand til hannem hafuer Soldt schiødt og afhendt, en deel Odelsgodz her udj Nordhorlehns Fougderj beliggende, og der iblant disse Gaarder her i Gulen schibred Nemblig, Lille Marter (Matre) En Løb Smør It faar, Arbedz penge En Rixdaler Hogsfiord Eller Hogsuerd (Haugsvær) En Løb Smør Arbedz penge 1/2 Rdr. Hatteuig (Hatlevik) it half pund Smør Arbedz penge 1/2 ort, Totland Toe pund Sex Marcher Smør Arbedz penge En half Rdr. Totlandsdalen it pund Smør Arbeds penge En ort.

Efter Domminicus Nagels begiering blev forkyndt efterschrefne Schiøde.

Kiendis ieg Berendt Nagel den Eldre nu Residerende I Bergen, og hermed for alle Witterligt gjør, at ieg af min Welberaad hue og Sind hafuer Soldt schiødt og afhendt fra mig og mine Arfuinger, til min Kiere Søn Domminicus Nagel hans Høstru Børn og Arfuinger, disse mine Sande Odels Jorder som følger I Indre Sogns Fogderj, Lofuen schylder Aarlig Toe p/un/d Smør med bøxel og herlighed og bøxler forVden 2 Meller, I Yttre Sogns fogderj, Fedie schylder Aarlig halfanden Løb Smør met bøxel og Herlighed, Tjøn og Brosetter, schylder Aarlig en half Løb smør og en huud met bøxel og Herlighed, I Nordhorlehns fogderj, Brandanger schylder Aarlig 2 p/un/d Smør met bøxel og herlighed, Disse forsk/refne Jorder, met

1679: 12b

Agger og Eng skouf og March, fischeVand og Quern Stør, Arbeidz og *fornøs (fornøds) penge, og anden Rettighed med fløttning og forrendschab som ieg Berndt Nagel *tilfaaren (tilforn) hafuer Annammet og af Arrildz [tid] liget og tilligget hafuer, I huis maade det Vere eller Nefnis Kand schal nu her efter denne dags dato, følge og beholde, forbe/mel/te min Kiere Søn Domminicus Nagel, hans Hustru børn og Arfuinger til it Euindeligt Odel og Eyendom, saa ieg Bernt Nagel eller Arfuinger, herefter iche mere efter denne dag Vdj forsk/refne Jorder og Rettigheder haf/ue/r der noget udj at Sige, og belofuer ieg og forpligter mig til min Kiere Søn, hannem og hans derudj at holde schade og shadesløs i alle maader, Eftterdj ieg hafuer oppebaaret og bekommet mindste schilling med den meste, efter Vores forligelse, saa ieg tacher min K/iere Søn for god oprichtig betaling, og Venliger begierendis af mine Velærede Kiere Suoger Achtbare Mend Søfren Jensen, og Jens Christensen dette med mig Vilde Vnderschrifue til Witterlighed, Vnder min Egen haand og Zeigel

Actum Bergen den 21 decembr/is Anno 1678.

Berndt Nagel (L:S:) Egen haand.

Søffren Jensen Egen haand.

Jens Christensen Egen haand.

Fogden Stefnt Johans Berge formedelst hand schal hafue Staallet it Quern Segle Jern fra Hemming Westewig. For/schref/ne Johanes Berge blev paraabt møtte iche ey heller nogen paa hans Vegne. Johans Dale og Christopher Slengesol berette at de efter Lensmandens befaling hafuer Louglig stefnt be/mel/te Johans Berge. Afsagt, At for/schref/ne Johans Berge bør efter Fogdens i Rette settelse at bøde stefnefald 1 March Sølf.

Fogden St/efnt Jon Brandanger formedelst hand støtte schafferen med en Spade da hand tilsagde

hannem i forenschab (skyssoppdrag) med Provincial Proucrein Peder Pedersen. Jon møtte og Kunde iche negte at hand io støtte schafferen. Afsagt, At Jon Brandanger bør efter Fogdens i Rette settelse at bøde formedelst hand støtte Schafferen, En half March Sølf.

1679: 13

Mogens Michelsen Stefnt Synnewe Andersdatter formedelst hun hafuer haft for 10 Schilling Tobach med sig til Kierchen Paa sidst forleden Paaschedag at selge, Huilchet Tobach Mogens Michelsens Høstru tog fra hinde paa Kierchegaarden, og blef nu samme Tobach for Retten fremwist. Ole Olsen Øfre Grinde som er Synnewes Hosbund, møtte paa hindis Vegne og at sagde, at en anden Tøs lefuerte hinde samme Tobach Nemblig Randi Mittun, Afsagt, At Tobachet bør at Vere forbrut, og bemelte Synnewe at bøde for sin forseelse En March Sølf.

Mogens Michelsen St/efnt Johans Dale, og Sifuer Nordal formedelst at de gjør hannem indpas i hans borgerlig Næring med Tobach at selge. Johans og Sifuer møtte, og efter lang tale som falt imellem dennem, da Ved haandstreckning, belofuede for/schref/ne Johans og Sifuer at de efter denne dag huerchen sielf eller deris folch heller og paa nogen andens Weigne, iche schal befatte dennem med nogen tobach at selge, Men om de dermed schulle befindis, Erbyder de sig derfor at Ville lide og Straffis som Vedbør.

Kaarit til Laugrettismend Gulich Torsuig og Jørgen Høgswær.

A/nn/o 1679 den 4 Juny blef holden **Almindelig Waarting paa Eide Tingstue i Echanger schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestetets Foget Peder Andersen, Mogens Essemb Lensmand, *Jøgen (Jørgen) Biørge, Anders Eide, Ole Rommerem, Anders Essemb, Ole Quindge (Kvinge), Ole Echnes, Oluf Øfraas, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Høye Excel/lensis paa hans Ko/nglig Ma/jestetets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Konges Vegne, Naadigste Vdgangne schattebref, for Indewerende Aar 1679.

Disligeste blef Vnderdanigst Forkyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestetets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February A/nn/o 1679 at Hr: Ober \Secreterer/ Diderich Schult,

1679: 13b

Vnderdanigst, maa Nyde, hans Ko/nglig Ma/jestetets V-Wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring afbetalt blifuer, og at ingen hemmelig aftingninger Anlangende Høystbemelte, hans Ko/nglig Ma/jestetets V-Wisse maa foretages, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader, som Vgiorte døde og magtigløs at Vere med Videre Dis Naadigste Indhold.

Efter Ifuer Christensen Raadmand i Bergen hans begiering blef forkyndt M/agister Loduig Stud Sogneprest til St: Kundz Kierche i Odense, hans til bemelte Ifuer Christensen Vdgifne Pergementz Skøde daterit Odense den 1 october 1677 at hand til hannem hafuer Soldt schiødt og afhendt En deel Odelsgodz her udj Nordhorlehns Fougderj beliggende, og der iblant disse Gaarder her i Echanger schibred Nemblig, Sanduig En half Løb Smør, En half Tønde Malt, Arbedz penge En half Rixdaler, Hougsetter (Hagesæter) En Løb Smør, En Tønde Malt, Arbedz penge En Rixdaler.

Efter Ifuer Fammestad Lensmand I Lindaas schibred, Oluf Omundsen Sem, Oluf Larsen ibm: (Sem) og Oluf Nielsen Fieldschaalnes deris begiering blev forkyndt Eftterschrefne Schiøde,

Hans Lilienschiold Laugmand ofuer Bergen og Guletings Laugdømme, Kiendis hermed at hafue gjort it Venligt Maggeschifte med Eftterschrefne Erlige Dannemend, Nemblig Ifuer Fammestad Lensmand udj Lindaas schibred, Oluf Omundsen udj Alenfit schibred paa Sem boende, Ole Larsen ibm: boende, Oluf Nielsen Fieldschaalnes, saaledis at ieg gandsche hermed ofuerdrager dennem mod den Gaard Fieldzbøe Skyldende Aarlig 1 Løb Smør 1/2 tønne Malt udj Lindaas giæld beliggende, Een mine Odels Jorder Heyertuedt (Heggertveit), Kaldet af Landschyld Smør 1 pund Malt 1/2 tønne udj Echanger schibred beliggende, Huilchen Gaard dennem herefter schal følge til Euindeligh Odel og Eyendom med nu Verende herlighed og af Arrildz tid fuldte Lotter og Lunder til fieldz og fiere Aabygde Vaat og tørt intet i *noger (nogen) maader Vndertagende som Lowen Kand tillade og Odelsmand til berettiget. Og huis mod forhaabning saa scheede

1679: 14

At noget af samme Gaard eller detz Rette tilliggende ofuenschrefne Vedkommende Erlige Dannemend enten Ved Rettergang eller formedelst min Vanhiemmels schyld schulle blifue frawunden, Da belofuer ieg hermed inden de første 6 Vger at det mig ankyndiget Vorder at Forschaffe dennem enten saa beleiligt gods udjgien eller detz Verd saa de schal Vere uden ald schade udj alle maader, Dis til Vidnisbyrd da hafuer Jeg trøgt mit Zignet hernen Vnder, Sampt Venligen ombedet mine Høyfornemme Venner M/agiste/r Hans von de Velle og S/igneu/r Søren Lofschal med mig til Witterlighed at Vnderschrifue og forseigle,

Actum Sletten den 11 Augustij Anno 1678. (L:S:) Hans Lilienschiold (L:S:) Eg/en haand.

Hans Von de Velde Eg/en haand. (L:S:) Søren Sørensen Løfschal Eg/en haand.

Fogden Stefnt Baard Røe formedelst hand schal hafue draget Johanes ibm: (Røe) i sit Haar, og for hand slaget hannem omKuld, Indstefnte Baard og Johanes møtte og bekiende at de drage huer andre i Horrit (håret) og at Baard kaste Johans i sin Nache med en torf, at hand falt omKuld. Afsagt, At for/schref/ne Baard bør at bøde for slagsmaalit til hans Ko/nglig Ma/jestets 1 Marck Sølf.

Fogden St/efnt Ole Eide, Anders Esse, og Ole Echnes formedelst at de hafuer slaget schafferen Ifuer Eisnes Nefuehug. De Indstefnte møtte og sagde at de Vare Druchne og Viste iche at hafue slaget Ifuer. Ifuer møtte og sagde at Ole Eide, Anders Esse, og Ole Echnes sloge hannem med deris Nefuer, Afsagt, Efterdj nu ingen Prouf er Stefnt om slagsmaalet at Vidne, da beror Sagen til Neste Ting at da Kand føris huis (det som) Vidnisbyrd derom hafuis Kand.

Niels Vasel St/efnt Anders Essemb for en Skude med

1679: 14b

Seigl En Feringbaad og En hest som paa Arfueschifte efter hans forMand af Sorenschriueren og Mend iche er schifft formedelst dermed schulle betalishuad V-Wisse bortschyldig giæld som iche Vistis Men siden kunde opdagis, huor af Niels formener sin Anpart at bør nyde efter det iche er I nogen Giæld betalt, Anders møtte og foregaf at hand iche Viste enten det Var schifft eller iche, Magne Biondal, Lars Echanger, og Anders Hindenes, Proufuede at for/schref/ne schude ferringen og Hesten som foresigis, iche blev schifft, Men blev anseet at dermed schulle betalishuad bortschyldig giæld der Kunde opdagis som den tid iche Vistis, Men om ingen schyld opdagis, Videre end allerede af *bod (boet) Vdlagt og betalt Var, da schulle samme schude baaden og Hesten Vere og Komme be/mel/te Anders Essembs Høstru og Niels Vadtzels

Hustru til beste og Fellitz schifftte, Anders Essemb foregaf at hand hafde betalt nogen bortschuldig giæld, Men hafde nu intet det med at beuise Afsagt, At Anders Essemb bør at betale Niels Vadtsel, halfdeelen af for/schref/ne schude sampt af bemelte ferringbaad og Hesten, som efter Andersis Egen beretning er 7 Rdr Inden fiorten dage hernest efter, Men om Anders Kand beuise, at hafue betalt mere giæld, end som der er giort Vdleg for paa schifftet, da gaais derom huis Rett er, Hafuer Anders og noget at tale paa bryllupsgierd eller andet, da gaais iligemaade efter Louglic stefnemaal derom huis Rett Vere kand.

Retten betient i denne Sag af V/nge Ole Eide, Anders ibm: (Eide) Jørgen Biørge, Ole Quindge, Oluf *Rong,-merem (Rommerem), Ole Echnes, Oluf Øfreaas,

Kaarit til Laugrettismend, *Orich (Erich) Olsen Todtland og Oluf Andersen Dyrdal.

Anno 1679 den 5 Juny blef holden Almindelig Waarting

1679: 15

paa Hoshofde Tingstue I Hosanger schibred Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen, Mogens Mieldstad Lensmand, Niels Miøs, Peder Øfsthuus, Fusse Aasemb, Lauritz Øfsthuus, Børge Fotland, Niels Hatland, Niels Øfsthus, Besse Dale, Oluf Fieldschaalnes, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February Anno 1679 At Hr: Ober Secreterer Diderich Schult Vnderdanigst maa Nyde, hans Ko/nglig Ma/jestets V-wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring afbetalt blifuer, og at ingen Hemmelig aftingninger Anlangende Høystbemelte, hans Ko/nglig Ma/jestets V-wisse maa foretages, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader, som Vgiorte døde og magtisløs at vere med Videre dis Naadigste Indhold.

Disligeste blef Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Høye Excell/ensis paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Konges Wegne, Naadigste Vdganngne Skattebref for Indewerende Aar 1679.

Blef og Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Kongis Allernaadigste til Welbiurdig Hr: Commissarius Hans Lilienschiold og hans Arfuinger Vdgifne Skiøde daterit hans Ko/nglig Ma/jestets Residentz Vdj Kiøbenhafn den 29 octobr/is A/nn/o 1678 Vnder Renteschrihuere Samuel Biner og Peder Madtzens Hender og Zigneter at Høyst bemelte hans Ko/nglig Ma/jestet Allernaadigst hafuer Soldt og afhendt til Welbemelte Hr: Commissarius Hans Lilienschiold og hans Welbiurdighedz Arfuinger, Bergen DombKierchis Proustj, Eller Apostels godz Lehn, Med huis Videre efter dis Naadigst Indhold, og iblant andit disse Gaarder her I Hosanger schibred beliggende som følger. Hoshofde Johans, Johans, Johannes og V/nge Johanes, B: (bygsel) Smør 1 1/2 Løb Malt 1 t/øn/de Fladaas Ole B: Smør 2 p/un/d Malt 1 t/øn/de Mellisdal Hans, Hendrich B: Smør 1/2 Løb, *Røscheland (rett: Røslund), Joen, Johans, B: Smør 1 Løb Malt 1/2 t/øn/de Haaland Jacob, Wemund B: Smør 2 p/un/d 6 Marck, Malt 1/2 t/øn/de

1679: 15b

Peder og Aschild Melstad St/efnt Gunder ibm: (Melstad) anlangende deris Engeschifftte som de formener sig at schee Vret i, og at nogle Engesteene schal Vere optagen, Men huem der haf/ue/r

tagen dem op Ved de iche, Gunder møtte og sagde at hand Wilde Rette sig eftter de gamble mercher. Afsagt, at parterne paa begge sider bør at Rette sig efter de gl: (gamle) Mercher og Engeschiel slette, men huem som formeener sig derwed at schee Vret og iche der med Vil nøyes, da at Stefne Sagen til Aasteden at Sorenschriufieren og V-willige mend kand Kiende dem imellem huis (det som) Rett og forsuarligt Vere Kand,

Fougden Stefnt Ole Hanes Tuedt formedelst en quitel som schal Vere funden i hans Sech paa Sildefischerj der schal Vere Ole Børtued frakommen der de hafde deris Natteleye. Oluf Børtued møtte og forklarede at hans quitel Var Kommen i for/schref/ne Sech, som hand, Børge Fotland Johans Wester Kleppe hafde deris Kleder udj, Men hand ligger ingen nogen Sag til derfor, og klager iche heller der for paa nogen, Men da Quitelen Var bortkommen gaf de alle forlof at deris Seche *møtte (motte) Randsagis eftersom der Log mange fleere folch i Selschab med dennem som og gafue forlof at deris tøy eller Seche derom motte eftersees, det samme forklarede og Oluf Hannestuedt og fleere. Afsagt, Eftterdj for/schref/ne Quitel er V-foruarendis Kommen i Oluf Hannestuetz, Børge Fotlandz og Johanes Kleppes Sech, og ingen kand derfor nogen Sag tillegges, og iche heller af Eyermanden der for tillegges, men hand Oluf Hannestuedt sielf for Sagen Vndschylder *de (da) bør Sagen iche at komme enten Ole Hannestuedt eller andre paa deris Ærlige Nafn og Rygte, til nogen hinder eller eftertale i nogen maade Men at Vere død og magtisløs, og huem som eftter denne dag lader sig noget derom forlyde, Da at stande derfor til Rette som Vedbør.

Rasmus Rasmusen Blechelj og hans Fader Rasmus i Rette lagde en Høyanseelig Rigens Stefning ofuer Hr: Anders Gaarman Sogneprest til Hammers prestigield saa og ofuer Madtz Klocher formenendis sig at

1679: 16

Skee Vret at Rasmus formenis at bruge sin Gaardepart i Blegelj som Hr: Anders hannem bøklet hafuer, og nu til Madtz Klocher schal Vere bøklet, efter stefningens Videre indhold. Rasmus sagde, at hand Var forliget med Hr: Anders, at schulle gifue hannem i bøklet, 12 Rdr, huor paa hand betalt 6 Rdr. Men huis (det som) hand hafuer Lefueret hannem i Landschyld, hafuer hr: Anders saauit afschrefuen i bøklet, at hand endnu er schyldig noget paa Landschylden, og der foruden ellers betalt fire Rdr 8 Schilling, I Landschyld. Rasmus sagde, at hand aldrig hafr opsagt sin Gaard for Jordrotten Hr: Anders Garman, eller nogen paa hans Vegne, Men formedelst hand Var noget schyldig paa sin Landschyld, Var hand paa Hammer, men kom iche hr: Anders i tale, omsidder sende Madtz Klocher bud til hannem, med sin Søn, at hand Wilde Komme til hannem, som hand og gjorde, da sagde Madtz Klocher, Ja Rasmus er din Gaard nu Leyet, huor til Rasmus suarede, at hand Viste der intet af, og begierde Madtz, at hand Wilde Vnde hannem Gaarden saa gierne som en anden, huor til hand suarede, naar hand er af med den, gifuer hand indtet om huem Diefuelen der har den, og som hand fornam, at hand iche med gode kunde beholde Gaarden, sagde hand, at Madtz Klocher da saauel Kunde beholde dend som en anden, saa paa den maade, lofuede hand hannem En tønne Korn og noget meere, huor med hand sagde sig, nu iche at Kand Vere tilfridz, Men om hand Gaarden schal miste, da begierer hand først, Rettens Kiendelse derudj, Madtz Klocher møtte og foregaf, at hand endnu iche hafuer faait bøklet Seddel, Hr: Andersis tiener Rasmus Møller møtte og i Rette lagde hans schriftlig Indleg. Ellers sagde Madtz Klocher at hand fuldkommen hafr opsagt gaarden for hannem. Lars Sandal Proufuede at Rasmus Blegelj Bad hannem gaa med sig til Hammer at tale med Hr: Anders Garman om Gaarden, da fant de Raadsdrenge Aamund at hand Wilde spørge Hr: Anders, om hand

1679: 16b

Iche motte Kiøre møg paa Gaarden, og om Rasmus iche motte sige Gaarden op for en Erlig Mand, om hand den sielf iche motte beholde, at hand kunde faa noget i opsigelse, og hr: Anders sin bœxel derpaa Kom drengen igien og berette at hr: Anders suarede hand kunde sige den op for huem hand Wilde, og om hand iche motte *opsigde (opsige) den for Klocheren, huor til Aamund suarede, ia, kunde hand faa noget, det seer hand til Partterne blefue for Retten Ved Haandstichning forligte, at Madtz Klocher schal strax gifue Rasmus Rasmusen, for sin Gaard Blegelj dissen afstaaelse, 4 Rixdaler og En tønde Korn, og Gaarden Madtz Klocher saa, Vbehindret til brug at følge, efter hr: Anders Garmans beuilling, som {med} Madtz Klocher hafuer sig med at forsiune.

Oluf Houstuet St/efnt Ellef Tuedt for it Aars Resterende Landschyld 5 Slettemarch. Ellef møtte og Vedgich at hand blef forligt med Ole Houstuedt at hand schulle gifue hannem for hand hafde dyrchet og tilsaet Gaarden 5 Rdr derefter slog og Høstede hand Gaarden samme Aar og nød Gaardens afgrøde. Afsagt, Eftterdj at Ellef hafuer Nydt Gaardens afgrøde samme Aar, da bør hand at betale hannem det Aars Landschyld

Kaarit til Laugrettismend Johans Myching og Ellef Lonne.

Anno *1678 (1679) den 12 Juny blef holden **Almindelig Vaarting paa Restad i Mielde schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen Anders Rifuenes Lensmand, Erich Restad, Ole Watle, Mogens *Ydstemielde (Øvstemjelde?), Mogens Hafre, Rasmus Blom, Niels Hafre, Ole Wæa, Lauritz Restad, Jon Hafre Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Høye Excell/ensis paa hans Ko/nglig Ma/jestets Voris Allernaadigste Arfue Herris og Konges Vegne, Naadigste Vdgangne Skattebref for Indewerende Aar 1679.

Disligeste blef

1679: 17

Vnderdanigst forkyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn Slott den 28 February Anno 1679, At Hr: Ober Sechreterer Diderich Skult Vnderdanigst maa Nyde, hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse Intrader udj Danmarch og Norge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring afbetalt blifuer og at ingen hemmelig Aftingninger Anlangende Høyst bemelte, hans Ko/nglig Ma/jestets W-uisse maa foretagis, Sluttes eller Gielde, Mens saadanne i alle maader, som Vgiorte døde og magtisløs at Vere med Videre dis Naadigste Indhold.

Fogden Stefnt Jon Solberg, og Anders Mehle for slagsmaal paa sidste Høste Ting. De Indstefnte møtte og benegtede at de iche hafde slaget hinanden, Rasmus Borcheland forklarede at hand saa at de laa omKuld paa Gaarden med hin anden, Anders Mehle sagde at Jon Solberg Var Aarsag til at de Kom tilsammen Afsagt, At Jon Solberg bør at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for denne hans forseelse paa Tinget 1 March Sølf.

Fogden St/efnt Anders Antun formedelst hand schal hafue Maalet (malt korn) den sidste bededag sidst forleden. Anders møtte og berette at hand Viste iche af at der blef maallet paa Bededagen, men hans Hustru forlofuede hans broder Jon Solberg at maalle noget Korn, og kom Kornet paa quernen Aftenen til den sidste bededag og gich den saa Natten ofuer og til om Morgen at folch gich til Kierche. Afsagt, at for/schref/ne Anders Antun bør for denne

forseelse at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 2 March Sølf.

Barbro Wigen St/efnt Johans Rødland for En Koe hand hafde at føde for hinde som er ihielsvlten og død. Johanes møtte og sagde at Koen blev Vel fremfød saa den Var 8 dage paa gres og iche døde af sult, Men hand lede den fra sig og til Øfstemielde til Mogens huor den schulle gaa i Græs. Mogens Øfstemielde beKiende at Koen blev Leed til hannem om Løfuerdagen og døde om Tisdagen nest efter, Sagen beroer indtil de Mend som har besigtiget Koen om den er død af sult eller iche, Kommer tilstede deris sandhed at Vidne.

1679: 17b

Hr: Conrector Edvart Eduartsen stefnt hans forige Rodzdreng (rådsdreng), Johans Strømme for en deel hand schal hafue forKommet af Gaardens tilhørende efter hans schriftlig angifuelsis indhold nu for Retten Indlagt Ved hans Tiener Oluf Mogensen Johans møtte og foregaf at hand hafuer indtet af huis (det som) hand stefnis for, Men En Nøgel Tabte hand i Skoufuen og den dør som borte er, Ved hand iche huem den har Staalet, at bøeGaarden schal Vere forrøgt Ved hand iche huem har giort, Mens om tienistquindfolchene i hans frauerelse imidlertid hand kunde Veret i Byen eller andre Steder hafuer brendt noget deraf i huset, formente hand iche burde suare til. En Tomme(?) til Ladedøren er hos Smeden at giøris ferdig, Vil hand strax igien forschaffe. Conrectors Tiener blev tilspurt om hand hafde nogen Prouf, at Johanes hafuer noget forKommet, huor til hand suarede Ney. Afsagt, At Johanes strax schal lade giøre en Ny Nøgel for den bortKommene tillige med Tommen til Ladedøren.

Kaarit til Laugrettismend Niels Weueltuet (Vevletveit) og Mogens Wichne.

Anno 1679 den 13 Juny blev holden Almindelig Waarting paa Yttre Arne i Arne schibred Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen Rasmus Rombslo, Erich Tuenes Ole ibm: (Tuenes) Marchus Arne, Mogens Yttre Haaruiq, Laugrettismend och en deel af Almuen.

Da blev Vnderdanigst forkyndt, Copie af hans høye Excellencis Naadigste bref, paa hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Schatter, for Induerende Aar Anno 1679.

Sampt blev og *Vndanigst (Vnderdanigst) publicerit, Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref, Anlangende høystbe/mel/te hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse IndKombster i Danmarch og Norge, som Her Ober Secreterer Schult, er forundt at maa Oppeberge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring, afbetalt blifuer, och at ingen hiemmelige afTingninger maa schee eller foretagis, Mens saadanne at Vere som Vgiordte, døde og magtisløse, Med widere dis Naadigste indhold.

Eftter Raadmand i Bergen Ifuer Christensens begiering, blev forKyndt M/agister Luduig Studs til hannem Vdgifne

1679: 18

Schiøde, daterit Odense den 1 Octobr/is 1677, at hand til hannem hafuer Soldt och afhent, en deel Odelsgoedtz her udj Nordhorlehn beliggende, Och der Iblant disse gaarder her i Arne schibred, Nemblig, Herfindsdal Smør 2 pund, Arbedz penge en half Rixdaler, Stafuenes En half Løb Smør En half Tønde Malt, Arbedz penge En half Rixdaler etc:

Fogden St/efnt Mogens Aamunsen og Ole Romslog formedelst de schal hafue haft schelderj

tilsammen som hannem schal Vere forebragt. De Indstefnte møtte, og sagde at ingen Skielderj hafuer Verit imellem dennem, og hafuer intet paa hin anden at Klage, Derfor og efterdj ingen prouf i Sagen derom føris, da forblifuer det derwed, Mens saadant af deris tienistfolch at Vere Vdført.

Fogden Stefnt Oluf Arnetuet og Jon Wolden formedelst de schal hafue haft schielderj tilsammen paa Kiercheweien sidst forleden Hellig Tre Kongers dag. De Indstefnte møtte og sagde at de iche hafuer schielt hin anden, og hafuer hinanden intet at beschylde andit end got. Efter saadan beschaffenhed forblifuer det derwed, eftersom ingen prouf i Sagen føris, og de intet paa hin anden Klagede eller hafuer at Klage.

Kaarit til Laugrettismend Oluf Halduorsen Romslo og Anders Erichsen Mielcheraen.

Anno 1679 den 16 Juny blef holden **Almindelig Waarting paa Hucheland i Schiold schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fogit Peder Andersen, Niels Dingeland Lensmand, Oluf Eide, Matias Bratland, Lasse Øfstun, Hans og Oluf Titelstad, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Høye Excell/encis Naadigste Skattebref Paa hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste schatter for Indwerende Aar 1679.

Sampt blef og Vnderdanigst Publicerit, Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref, Anlangende Høystbe/mel/te hans Ko/nglig Ma/jestets V-uisse IndKombster i Danmarch og Norge, som Hr: Ober Secreterer Diderich Skult, er forundt at maa oppebierge, Indtil hand for sin hos hans Ko/nglig Ma/jestet Vnderdanigst hafuende fordring, afbetalt blifuer, og at ingen hiemmelige afTingninger maa schee eller foretagis, Mens saadanne at Vere som Vgiorte, døde og magtisløse, Med Videre dis Naadigst Indhold.

Efter Raadmand i Bergen Ifuer Christensens begiering blef forKyndt M/agister Luduig Studz til hannem Vdgifne Schiøde

1679: 18b

daterit Odense den 1 octobr/is 1677 at hand til hannem har Solt Schiøt og afhendt, en deel Odelsgodz her i Nordhorlehn beliggende, og der iblant denne Gaard her i Schiold schibred Kaldis Henne (Hedno) Schylder En Løb Smør En half Hud, Arbedz penge fem Slette march.

Iligemaade blef forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Kiendis ieg Vnderschrefne Thor Olufsen Borger og Induoner udj *Berger (Bergen), og hermed for alle Witterligt gjør, at ieg med min frj Villie og Welberaad hue, Saa og med min Kiere Hustru Arianche Carstensdatter Wildenraat Ja og Sambtyche, frjwilligen og frelseligen hafuer Solt schiødt og afhendt, og nu med dette mit Obne brefs Krafft, og aldeelis Selger Schiøder og afhender til Erlig Achtbar og Welfornemme Mand Lyder Von der Lippe Borger og *Handesmand (Handelsmand) her udj Bergen, og hans Kiere Høstru Erlig Gudfrygtig og megit Dyderige Dannequinde Anne Jorisdatter Gad og deris børn og Arfuinger en af mine Odelsgaarder og Jordeparter Kaldes *Beduigen (Breduigen) med dis paastaaende huser, sampt tilhørende 12 Kiør 9 Faar og En Hest, som schylder Aarligen En Løb smør og it Quarter Korn, Liggendis udj Nordhorlehn udj Bergenhus Ampt, i Schiold schibred med ald OdelsRett og Rettighed, og det saaledes som nu forefunden og Indgiert er, Vere sig Agger Eng, Schouf, March fischewand og Fægang Veide og Veidesteder, Vot og tørt, af huad nafn det er, eller Vere Kand, til fieldz og fiære, Søes og Lands, intet Vndertagendis i nogen maader, Disligeste hafuer ieg Solt og Afstaaet, til bemelte Lyder Von *de Leppe (der Lippe) hans Høstru og Arfuinger,

den halfue part af det Vand som ligger ofuen for min Gaard Stølen, /: dog saa at Vdløbet, af be/mel/te Vand forblifuer og tilKom/m/er Thoer Olsen og hans Arfuinger, til Stølens frihed /: at hand og hans Arfuinger, det schal bruge og nyde, Huilchen Gaard Breduigen med samme halfue Vand, beliggende ofuen for Stølen, be/mel/te Lyder Von der Lippe hans Hustru og Arfuinger, nu strax til sig Annam/m/er nyde bruge og beholde schal, for It frit, fult og fast Kiøb, til Evindeligh Eiendomb Vigien (uigien) Kaldet af mig min Hustru børn og Arfuinger i alle maader, saa ieg med min Hustru børn og Arfuinger efter denne dag Kiendis os ingen ydermere Lod, deel eller anpart, Rett eller Rettighed, at hafue til for/schref/ne gaard Bredvigen eller ditz herlighed iligemaade til det halfue Vand ofuen for min gaard Stølen, i nogen maader, mens derfor at hafue Annammet og oppebaaret, fyllist og fuld werdj, mindste penge med meste med sampt schiøtnings Øre og alt andet, saasom i Vort Kiøb og forEning er sluttet Nemblig, Trehundrede og Tredufue Rdr: Jeg siger 330 Rdr: Saa ieg betacher Lyder Von der Lippe hans Hustru børn og Arfuinger for god Nøyagtig og oprigtig betaling i alle maader

1679: 19

Og derfor som vtsupra Melt, fratræder og afstaar, efter denne dag, ald Odel og OdelsRett, som Breduigen med det forommelte halfue Vand VedKommer, til forgedachte Lyder Von der Lippe, hans Hustru Børn og Arfuinger frj at frelse, hiemble og fuldKommeligen at tilstaae, til Evindeligh Eyendomb, Thj tilbyder og forpligter ieg mig, Thoer Oelsen, med min Hustru og Arfuinger, frj at hiemble og fuldKommeligen at tilstaa, forbe/mel/te Lyder Von der Lippe, hans Hustru børn og Arfuinger for/schref/ne Gaard Breduigen, med detz nu forefunden Herlighed, og det halfue Vand ofuen for Stølen, og Lofuer her foruden for mig min Hustru Børn og Arfuinger at holde forbe/mel/te Lyder Von der Lippe hans Hustru børn og Arfuinger for dette Kiøb og mit Løftte, Vden ald hinder argelis, schade og schadisløs i alle maader, og frj for huer Mandz tiltale, scheede det saasom dog ej formodis, at sam/m/e Gaard Breduigen med sampt det halfue Vand, blef forbe/mel/te Lyder Von der Lippe eller hans Arfuinger, formedelst min Wanhiem/m/els brøst schyld, Ved Loug eller Domb fraVunden, da forpligter ieg mig og mine Arfuinger at forschaffe forbe/mel/te Lyder Von der Lippe og hans Arfuinger lige saa god en gaard paa lige Landschyld og Herlighed, med sampt det halfue Wand, inden Sex samfulde Wgger dernest eftterKommendes Vorder. Til Sandingen herom, hafuer ieg mit Sædwanlige Zignete hernelenVnder trøgt, og dette med egen haand Vnderschrefuet, og Venligen ombedet, Erlige Velachte og Velfornemme Mend, Jacob Christensen og Hans Jacobsen Ofuerberg med mig til Witterlighed at forseigle og Vnderschrifue.

Actum Bergen den 30 Septembr/is Anno 1678.

(L:S:) Thor Olsen.

Jacob Christensen. (L:S:)

Hans Jacobsen Ouerberg. (L:S:)

Niels Rasmusen Fuldmegtig ofuer Lyse Closter Stefnt Mogens Sandal og Ole ibm: (Sandal) Formøndere for Lasse Frotuedz børn for Tretten Rdr: Resterende førstebøxel som deris Fader er schyldig paa den Gaard Tuedt som hand hafde bøxlet huor om Niels Rasmusens Indleg Ved Simen Rasmusen blef i Rette lagt, De indstefnte Formyndere møtte og foregaf at de Vmyndiges Fader bøxlete Gaarden Tuedt og schulle gifue deraf i førstebøxel 33 Rdr: huor paa hand betalte strax Sexten Rdr: Men hand aldrig Saade eller Høstede gaarden og Kom iche heller i Egteschab med Enchen og blef ej heller Ved hinde Fest eller Wiet huorfore de formeente paa de Vmyndiges Vegne at de iche efter saadan beschaffenhed denne nu fordrende bøxel burde betale, Men derfor

1679: 19b

Burde at Vere frj og forschaanit huor paa de begierede en Retmessig Kiendelse. Afsagt, Eftterdj de Wmyndige børns Fader iche hafuer Saaet eller Høstet Gaarden, Men forinden Ved

døden afgangen, og icke heller Ved Enchen blef Fest eller Wied tilsammen, derfor bør Ombudsmændens Fuldmægtige lade sig Nøye med de 16 Rdr: som den døde paa bøglen betalte førend hand Ved døden afgich, Men for Resten bør hans Vmyndige børn og deris Formynder frj at Vere.

Kaaret til Laugrettismænd Lars Olsen Dingeland og Mogens Melleshoug.

Fogden Stefnit Niels Lønning formedelst hand hafuer brugt Liner at fische med, Imod foregaaende Dom og hans Excell/encis Hr: Cancellers Fuldmægtige Salig Peder Hansen Raadmænds Resolution, som de wed er forbøden icke at maa fisches med saadan Reedschab. Nielsis Høstru møtte og bekiende at deris Søn hafde Vdlagt Linerne Ved Haalmerne Ved Espeland, Men da Tolder Friderich Kohlmands Tiener og deris Grander blef det Vitterligt, tog de Linerne op af Søen som de Vare Vdsette. Afsagt, Eftterdj Niels Lønning paa sin egen side og Oluf Mynteuig efter Anders Birchelands beretning som nu paa hans Vegne som Fuldmægtig møtte, Vedgaard, at de hafuer haft Liner tilsammen, og dem imod foregaaende Dom og forbud brugt at fische med, thj bør samme fische Liner til hans Ko/nglig Ma/jestets at Vere forbrut, og bemelte Niels Lønning og Oluf Mynteuig huer at bøde Dombrof 4 March Sølf.

Anno 1679 den 18 Juny blef holden **Almindelig Waarting paa Skoufue Tingstue i Sartor schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersen Anders Bildøen Lensmand, Peder Echerhofde, Lauritz Skage, Niels Hommelsund, Tomas Børnes, Anders Arefjord, Anders Kobeltued, Hans Algrøn Niels Telle, Mogens Waage, Erich Aagotnes, Niels Store Sandgolt, Oluf Skouge, Hans Skouge, Jacob Hammersland, Laugrettismænd og endeel af Almuen sammesteds.

Da blef Vnderdanigst Publiceret Copie af hans Høye Excelencis Naadigste Skattebref formellende som følger.

WelEdle Hr: Ober Told Inspecteur og Hr: Præsident. Endog hans Ko/nglig Ma/jestet Voris Allernaadigste Herre og Konge, indtet heller saa, end *ad (at) hans Ko/nglig Ma/jestets Kiære og troe Vndersaatter for paaleg og Vdgifter, det meeste mueligt Kunde forlettis og befries, Mens Saasom disse endnu Continuerende

1679: 20

Wanschelige tider, til Rigets Høyt magtpaaliggende defention og Vndersaatternis Conservation V-omgiengelig Vdfordrer de dertil fornødene Middeler, Da paa Høyst bemelte hans Ko/nglig Ma/jestets min Allernaadigste Herris og Kongis Vegne tilkiende Gifuis og anbefahlis, at alle schatter ordinaires, Saauelsom extra ordinaires, Høe og Korn schatten paa Landet Alleene undtagen, huor med til Videre paabud beroer, i Aar som i fior, schal leggis paabiudes og Vdgifuis, Huilchet de Vilde behage til alles og enhuers eftterretning paa tilbørlige steder udj Bergenhuus Stift, at lade Publicere og forkyndige, og derhos tilholde Fougderne, at de med schatternis betimelig afClarering saaledis lader sig Vere angelegen, som hans Ko/nglig Ma/jestets tienniste det monne Vdfordre, og de agter at tilsuare, huornest befallende dennem den Høyeste, og forblifuer Deris Weluillig,
Bergen d/end 19 Aprill/is Anno 1679. V F /Gulden/lew
Rigtig Copie eftter originalen som saaledis efter VelEdle Hr: Slodzlougens Commiterede deris ordre Test: Pouuel Steen. Thomas Rand Vulf. (Randwulf)

Christian den Femte af Gudz Naade Konge til Danmarch og Norge, de Wenders og Gothers, Hertug udj Slesuig, Holsten Stormarn og Dytmerschen, Grefue udj Oldenborg og Delmenhorst.

Wor Synderlig Gunst og beuaagenhed tilforn, Efttersom Vj den 16 Marty udj Nest forgangen Aar 1678 Allernaadigst *hafundt (hafue undt) Voris Ober Secreterer og Cancelj Raad os Elschelig Diderich Schult til Findstrup, at maa niude Voris Vuisse (uvisse) Intrader udj Vore Riger Danmarch og Norge, indtil hand for sin hos os Allernaadigste hafuende fordring afbetalt blifuer, og Vj nu af den Specification som hand udj Vort eget Cammer har indgifuet paa huis (det som) deraf i be/mel/te Aar 1678 er indKom/m/en imod ald forhaabning maa fornemme at det sig langt mindre end i forige Aaringer beløber, saa det er at befrygte, at en deel af Voris betiente sig tilfordriste uden nogen Voris tilladelse hemmelig aftingninger at giøre, foruden det holden en deel sig motuilligen tilbage, og efter Voris derom Allernaadigste Vgangene befalinger lader bemelte Voris Ober Secreterer betimmelige Vide, huad af samme Voris V-wisse Kand Vere forfalden og V-Klarerit henstaa; som det sig bør da til saadant at foreKomme, og paa det meer bemelte

1679: 20b

Voris Ober Secreterer effecten af Voris hannem derpaa Allernaadigste meddeelte bref fuldKom/m/en Kand niude er Voris Allernaadigste Villie og befaling, at du paa Vore Veigne Stiftbefalingsmendene derudj bemelt Vort Rige Norge tilschrifuer, at enhuer ofuer alt paa behørige Steder saauel i Kiøbstederne som paa Landit og ellers Ved Toldstederne i sit anbetrede Stift, strax schal lade tilliuse, og paa det Alleruorligste forbiude, at ingen hemmelig aftingninger Anlangende be/mel/te Voris Vuisse (uvisse) maa foretagis Sluttes eller Gielde Mens saadanne i alle maader som Vgiorte døde og magtisløs at Vere Saa og derhos tilholde og forelegge alle Vore Fougder, saauel i Kiøbstederne som paa Landet, og alle andre Voris betiente, som med forskrefne Voris V-uisse *Intarders (Intraders) oppebørsel hafuer at giøre, at enhuer for sin district *V-forbigiengeligen (V-forgiengeligen) inden Paasche førstKommendis, eller det snarreste meest mueligt Vere Kand, gifuer meer bemelte Voris Ober Secreterer uden nogen Vnderslef behørigen tilKiende, huad til den tid af foromrørte Voris Vuisse Intrader Kand Vere forfalden, og V-Clarerit henstaa, og ellers siden til efter anden saasart noget deraf forefalder, saa at hand det som før ermelt efter Voris hannem derpaa Allernaadigste meddeelte bref Vforhindrit Rigtig Kand niude og Vide os derom fornøden Vnderretning at giøre, saafrembt nogen Vnderstaar sig af frj forset herimod i nogen maade at handle, og forsee, schal den sam/m/e sin bestilling uden ald naade hafue forbrut, og ellers derforuden som Voris Mandath ofuertrede blifuer anseet, til huilchen ende Vj Voris General Procureur Allernaadigst hafuer beordret Ved sine Fuldmegtige dermed flittig indseende at lade hafue, og dennem som denne Voris Allernaadigste befaling iche med Allerunderdanigste Respect og Hørsomhed efterKom/m/er derefter Ved Retten Vfortøfuet at lade tiltahle, som hand dertil agter at suare, dermed scheer Vor Villie, befalendis dig Gud,
Schrefuet paa Vort Slott Kiøbenhafn, den 28 February Anno 1679.

Christian, Wnder Vort Zignet.

Ko/nglig Ma/jestets Fouget udj Nordhorlehn, Peder Andersen. Herudj tilsendis eder Rigtig videmerit Copie af hans Høye Excell/encis Naadigste bref huor af Kand Erfares paa huad maade Schatterne udj eders anfortrode Fougderie

1679: 21

Vdj Indwerende Aar oppeberges schal, Iligemaade indsluttes og Rigtig Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaad/igste bref og befaling angaaende hans Ma/jestets Vuisse (uvisse) IndKombster udj Norge som hr: Ober Secreterer Schult er tillagt huis indhold i Videre deraf Kand fornem/m/e altsaa Ville i paa it huer forordnede ting lade sam/m/e Høye befalinger for Meenige Almue *oplese (oplese) og paaschrfuis, og ellers Eder derudinden uide (vide) at

Rette, som forsuarligens Kand Vere, Gud den Høyeste forønschel,
Bergen den 10 May Anno 1679. Forblifuer Eders bereedweluillige Af hans Høye
Excel/lence udj Slodslougen Commiterede. Hans Christophersen Hiort. J: Otton.

Fogden Stefnt Willum Windenes formedelst hand har besofuet Sirj Ifuersdatter, huorføre formentis at de burde bøde deris Lejersmaals bøder eftter Recessen. Willem møtte og beKiende hinde at hafue besoufuet og sagde at de wille Egte hinanden. Afsagt, At saafrembt de iche hin anden Egtendis Vorder, da bør de bøde deris Lejermaals bøder, hand 12 Rdr: og hun 6 Rdr: Men Om de Kommer med hin anden i Egteschab, bør de bøde deris Egteschabs bøder for Lejermaalit 9 Rixort efter forordningen.

Fogden Stefnt Mogens Bielcherøen, formedelst hand i sit Egteschab hafuer besofuet hans tienistepige Ved Nafn Giertrud, og med hinde auflit barn. Indstefnte Mogens Bielcherøen møtte, og benegtede, at hand hinde iche hafuer besofuet, Men formente at Fogden burde saadant at beuise, Og tilspurde Mogens Fougden, om hand ligger hannem Sag til derfor, huor til Fogden suarede Ja, at hand ligger hannem Sag til derfor. Og begierede Fougden at motte Indførís, at Mogens dette benegter.

Østen Fieldsende St/efnt Oluf Fielde, for 6 Aars Resterende Landschyld af hans paaboende Gaard. Indstefnte Oluf Fielde møtte, og beKiende, at hand er for/schref/ne sin Jordrott schyldig 6 Aars Landschyld, Aarlig 1 1/2 Rdr: og tuende tredietager, som er tilsammen 1 Rdr: Saa og Eschede Østen Rettens Kiendelse ofuer Oluf, formedelst hand i Aar, hafuer lagt halfparten af gaarden i Øde, Olud hertil suarede, at hand

1679: 21b

Hafuer sagt Jorddrotten for (før) Juel, at hand iche Vilde bruge mere end den halfpart i Gaarden, og beraabte sig paa Michel Fielde, som hafde hørt at hand sagde det til Jorddrotten. Men Jorddrotten nu for Retten benegtede, at hand iche hafr sagt sig fra for/schref/ne halfuedeel i Gaarden, huorføre hand formeente, at Ole burde betale dette Aars Skatter og Rettigheder til hans Ko/nglig Ma/jestet af Gaarden, og Landschylden til hannem. Oluf blev tilspurt, om hand hafde fleere Vidnisbyrd end som det ene, Michel Fielde, huor til hand suarede Ney. Afsagt, At Ole Fielde bør at betale Jorddrotten Østen Fieldzende, den Resterende Landschyld og tredieTage, som er tilsammen 10 Rdr: Inden 14 dage herness eftter, Vnder Adferd eftter Lougen. Og bør for/schref/ne Oluf Fielde at suare og betale hans Ko/nglig Ma/jestet sine schatter af den heele Gaard, samt og Jorddrotten sin Landschyld for dette Aar.

Tomas Børnes Stefnt Johans Tøsøen for 9 Aars Resterende Kierchetiende, som hand formente hand nu strax burde betale. Indstefnte Johans Høstru møtte, og Vedgich, at Vere schyldig 9 Aars tiende Korn Aarlig 19 schilling. Afsagt, At Johans Tøsøen, bør betale for/schref/ne Resterende Kierchetiende inden 14 dage herness eftter, Vnder Adferd efter Lougen, schadisløs.

Fogden St/efnt Jens Dyrøen, Niels Eide og Christopher Eide, formedelst de hafuer i denne Krigstid, af Søen Indlosset 3 schotte schibe (skotske skip) Imod forbud, huorføre hand formeente de burde at bøde. Jens Dyrøen, Niels Eide, møtte paa egen og Christophers Vegne, og Vedgich, at de hafde Indlodtzet 3 schotte schibe dagen for Christj Himmelferdz dag. Afsagt, At de Indstefnte bør at bøde for denne derris forseelse, huer 1 March Sølf, og Vogte sig for, at de iche herefter saalenge Krigen paastaar, Indlodtzer nogle fremmede schibe, som de iche Kiender, saafrembt de iche Vil straffis høyere.

Anno 1679 den 25 Juny blef Retten betient paa Ko/nglig Ma/jestets Toldbod i Sundhorlehn Af Lauritz Todtland, Niels Haauig, Wellem Haalme, Erich Holme, Aamun Holtuedt, Helge Grønaas og Ziur Schimmeland Laugrettismend

1679: 22

Huor da Ko/nglig Ma/jestets Tolder Anders Rasmusen og toldbetienten Bastian Christiansen i Rette lagde en Høyanseelig Rigens Stefning ofuer Sorenschrifueren Poul Trolsen formedelst hand dennem for hr: Gen/eral Told jnspecteur hafuer Angifuen deris bestilling angaaende, som de formeener at hand bør beuise eller stande derfor til Rette som Vedbør. Derhos i Rette lagde Anders Rasmusen hans Erchlering imod Poul Troelsen angifuende hr: Ober Told jnspecteur tilforne tilsendt, Saauelsom Copie af Poul Trøelsens angifuende Vnder hr: Ober Told jnspecteurs Haand. Saauelsom Copie af schipper Andro Smittens af Schotland hans Angifne Vare Anno 1674, og beuis af Ko/nglig Ma/jestets Tolder i Bergen paa huis (det) Leret og andet deraf til Bergen er indført. Item qvitans af schatCammeret for A/nn/o 1674. Sammeledis i Rette lagde Bastian Christiansen sin schrifttlig Indleg. Huorimod Poul Trolsen Sorenschrifuer møtte og i Rette lagde en Tingswidne af Bendix Dyrhus og Sex Mend paa schipper Andro Smittens beKiendelse Anlangende hans Ind og Vdførende Vahre som blef Læst Tolder Anders Rasmusen i Rette lagde en Sedel Vnder samme Schippers haand paa Schordtsch (skotsk) schrefuen anlangende det samme, som Anders Rasmusen foregaf er af anden mening og indhold end som for/schref/ne som Bendix Dyrhus og følgere har gifuet beschrefuen, og formente *Ander (Anders) Rasmusen og Told betienten at Bendix Dyrhus og Mendene iche forstaar Skordtsch (skotsk) sprog huor effter de saadant Kunde gifue beschrefuen. Poul Trolsen hafde Indstefnt Marj Bel til Prouf i Sagen, huor paa hun nu for Retten fremstod, og beKiende, at med hr: Eliasis baad i Skaaneuig, blef ført en deel Lærit til hindis Huus, og Var visiteuren Bastian Christiansen, og en af schipper Andro Smittens Baadzmand med det, Men huor megit det Var Viste hun iche, ellers Var der iblant, it styche Ryt Klede, It styche suart Klede, og it styche graa Klede, Men huor mange stycher Læret, Viste hun iche, og Kunde det iche pachis i tou Tynder, og Log det Kast omKring paa hindis bord, benche og paa Sengen, og den tid Laae schibet i Schaaneuig, og blef det Stemplit i hindis Huus af visiteuren Bastian Christiansen, Men om det Var Angifuen og fortollet, Viste hun iche, Men Baadzmanden

1679: 22b

som Var med, Græd og Vred sine Hender, og bad Gud bedre sig, hand torde iche Komme til schipperen igien, Men huor Læredit blef af, Viste hun iche, efter som hun Reigste Vd til Engesund, og da hun Kom hiem igien, Var schipperen Andro Smittens i hindis huus, og bad Gud bedre sig, hand motte suare og betale hans Redere 14 Rdr: som hand hafde Vdgifuet derfor, Men til huem, schipperen hafde betalt samme penge, nefnte hand iche, huor paa hun gjorde sin Æd med opragte fingrer Men Bastian Christiansen formeente at Marj Bels Vidne iche burde Agtis eftersom hun schal Vere beschylt af en Skodtsch schipper Ingeborg Nielsdatter Marj Pels tienistepige, Proufuede, at for Ongefer 5 Aar siden, Kom en deel Lerit i hindis Madtmoders huus, og blef det stemplet af Toldbetienten Bastian Christiansen, Men huormed Viste hun iche, og stod der samme tid Lius paa bordet, saa blef det taget af huset og ført til Pachboden, og om Afttenen Kom schipperen derind, og bad Gud bedre sig, huor schulle hand faa sit gods igien, og Var iblant for/schref/ne gods, it styche Røe, it styche suart, og It styche graa Klede, og saae hun iche, at det var i nogen tønde, og Kunde det iche gaa i en tønde, og laa schibet samme tid i Schaaneuig, og Var det iche heller i nogen tønde, huor paa hun gjorde sin Æd med opragte fingrer. Tolderen Anders Rasmusen og Bastian Christiansen Toldbetient her til suarede, at de tillige med schipperen og 1 dreng Stemplede godset i Pachboden. Poul Trolsen hafde \og/

Indstefnt Jens Andersen at Proufue, om hand iche hafde hørt, at schipperen hafde sagt, at hand hafde gifuet 14 Rdr: for godset, huor paa Jens Andersen nu fremstod og Ved Æd benegtet, at hand aldrig hafde hørt saadant af schipperen sielf, men Vel som en Momme Snach, Men af huem Viste hand iche. Poul Trolsen formente, efterdj Vahrene iche er angifuen og fortoldet samt Stemplet, da det Kom ind, som burde Veret scheid at derfor iche Rettelig dermed er omgaaet, efter Told Ordinantzen, Men er Toldboden forbj Passerit, og siden 14 dage derefter angifuen, og for at Toldbetienten hafr beKom/m/et it styche Lærit af schipperen, som hand og formente at hand iche burde, at Paul Trolsen derued hafuer sin dommerpart Mist.

1679: 23

Tolder Anders Rasmusen og Toldbetienten her til suarede, at alt schipperen Andro Smittens gods og Vahre, blef paa en gang Rigtig angifuen, da hand indKom, saa Poul Trolsen der i farer Vild, Men der med er Rettelig omgaaet efter Told Ordinantzen.

Hr: Ober Told jnspecteur Hans Christophersen Hiort Ved sin Fuldmegtig Poul Steen, i Rette lagde en Høyanselig Rigens Stefning, ofuer Poul Trolsen Sorenschrifuer, formedelst en \W-Sivile/ schrifuelse, som hand hannem hafuer tilschrefuen, som hand formeener at hand bør beuisse. Var og Indstefnt Ko/nglig Ma/jestets Tolder i Sundhorlehn Anders Rasmusen, og Toldbetient Bastian Christiansen, som samme schrifuelse tildeel schal angaae. Og blef fremlagt bemelte Poul Trolsens schrifuelse, saauelsom Tolderens og Toldbetientens Erchlering imod Poul Trolsens angifuende. Huor imod Poul Trolsen møtte og formeente, sig iche Ved samme schrifuelse, V-tilbørligen Hr: Ober Told jnspecteur, at hafue angrebet i nogen maader, Mens samme hans schrifuelse, til hans Ko/nglig Ma/jestets gafn og beste henseet. Poul Trolsen tilspurde Toldbetienten Bastian Christiansen, om hand i hans Bestillings tid, hafde giort fleere Confiscationer, end som en, som Var efter den tid, hand derom hafde schrefuet, huortil Bastian Christiansen suarede, at hand iche hafuer giort fleere end en Confiscation, Men endten det scheidte førend Poul Trolsen hafde schrefuen heller siden, Viste hand iche. Og begierde Poul Trolsen at motte indføris, at formedelst Toldbetienten i saa lang tid, iche hafuer giort fleere Confiscationer, da hafuer hand haft Aarsage, saadant for hans Øfrighed hr: Ober Told jnspecteur at angifue, efter derom tuende Kongelige forordningers anledning, den ene daterit den 28 Marty 1661 (1601?), den 2den 10 Aprill/is 1668 som formelder, at huor saadanne Nachlessige Toldbetienter findis, schulle andre i steden ordineres og Indsettis, huilchet hr: Ober Told jnspecteur, iche har Villet Remedere, men det afslaget, formeener derfor, hr: Ober Told jnspecteur bør hannem indstaa, for hans dommer Anpartz

1679: 23b

Mistelse, som hand sig derofuer Kand tilRegne, som hand formeener at Vere forefaldet, nu i Nest Afuigte Aprill/is med schipper Sander Smert, som her wed Toldstedet er anKommen, og igien ganget herfra Vnder seigl, ind ad fiorderne, sin TræLast at indtage, huor ham imidlertid, en befragter er Kommen omborde, med, huilchen hand er gangen til Bergen, og som hand der igien, er Vorden inqvirerit, er efter Relation af Bergen, befunden forsuegen Vare udj hans schib, 20 halfue Ancher med Vin og brendeuin, forVden 8te Kagger Sæbe, huilchen Pris, her wed stedet Kunde faldet, dersom hand hafde haft en fuldmegtig, som det bedre Kunde hafue paaPasset, og er at agte, dersom schibet hafde blefuet her i fiorden, da mueligt, Kongen af de Vahre, hafde mist sin Told, Alligeuel tager hr: Ober Told jnspecteur, sig de schyldiges Partis paa, med en Stefning at forbedige, og formeener, at hand bør hannem indstaa hans schadelidelse, for hans Anpartz mistelse; behøfuis om Sander Smertz Confiscation, anden beuiis, eftersom hand iche Ved, huor megen Vare det er iSær, Vil hand om den at forschaffe, giøre sin flid, om ham dertil maa forundis dilation. Hr: Ober Told jnspecteurs fuldmegtig Poul Steen, tilspurde Tolder

Anders Rasmusen, om samme schipper hafuer angifuet sin indhafuende schriftlig Ved Sundhorlehns Toldsted, og om schibet af Toldbetienten blef visiterit, efter samme angifuelse, huor til Tolder Anders Rasmusen suarede, at schipperen angaf sig her, efter at hand Var Kommen fra Bergen med en Baad, huad hand indehafde, og Vilde gaa i fiorden med; en half timme derefter, Kom schipperen med hans befragter Anders Pedersen af Bergen, op igien, og sagde sig at Vere Accorderit, at gaa til Bergen, med det hand her hafde angifuet, der sin Lading at indtage, og gaa der med til Dansig, huorføre hand begierde, hans Angifuelse paa hans indehafuende, igien, at hand det i Bergen Kunde angifue. Bastian Christiansen og her til suarede, at hand Var ombord paa schibet, og eftersaae alting, og blef Ballasten opKast, og befantis alt Rigtig efter hans Angifuelse,

1679: 24

Hr: Ober Told jnspecteurs Fuldmegtig formeente, at Poul Trolsen burde at beuise huer Post, som hand i hans schrifuelse hafuer hannem tilschrefuet, eller at stande derfor til Rette som Vedburde, Saauelsom for Paaførte ombKostning. I for/schref/ne Sag imellem Ko/nglig Ma/jestets Tolder Anders Rasmusen og Toldbetient Bastian Christiansen paa den ene og Sorenschrifuer Poul Trolsen er for Retten afsagt saaledis. Eftterdj iche for os Nøyagtig er beuislig giort, nogen forsuegen eller V-angifuen Vahre at vere befunden, eller at hans Ko/nglig Ma/jestet sin Allernaadigste Told af noget mist hafuer. Indlagde af schipper Andro Smittens angifuende, gjør forKlaring at hand endeel Lærit og andit hafuer angifuet og fortoldet, og at hand endeel deraf til Bergen Vilde føre, huorom og i Rette lagde beuiis Vnder Tolder i Bergen, Niels Lindgaards Haand forKlarer huad der er indkommen og fortoldet. I Rette lagde qvittance af det Kongelige schattCammer Vduiser, at for hans Ko/nglig Ma/jestets Told og Rettighed af Sundhor for Anno 1674, hafuer Tolder Anders Rasmusen, giort Regenschab og bescheed; Da bør Tolder Anders Rasmusen, og Toldbetient Bastian Christiansen, for Sorenschrifuer Poul Trolsens angifuende frj at Vere, og de sig paa alle Sider i alle maader, efter hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Told Rulle at forholde. I den Sag imellem Hr: Ober Told jnspecteur paa den ene, og Poul Trolsen Sorenschrifuer paa den anden Side er for Retten Afsagt saaledis. Eftterdj Hr: Ober Told jnspecteur, Hans Christophersen Hiortz Resolution, paa Poul Trolsens begiering, er paa huis, hans Ko/nglig Ma/jestet i saadanne forretninger eller tilfelde, Allernaadigst Anordnet hafuer, Funderit og Grundet. Da Kunde Vj ey Eragte, at Sorenschrifuer Poul Trolsen, hafuer nogen føye haftt, hr: Ober Told jnspecteur, saaledis at tilschrefue, saasom hans i Rette lagde Vduiser, Men samme hans schrifuelse, bør iche hr: Ober Told jnspecteur Prejudicerlig

1679: 24b

At Vere i nogen maader, Men som V-schrefuen at Agtis. Schipper Sander Smert angaaende, huorom intet for os er i Rette lagt, Men om Poul Trolsen siunis, føye at hafue derpaa at tale, da stande det hannem frj.

Anno 1679 den 29 July blef Retten betient paa Grytten i Rundallen (Raundalen) paa Vaas i eftterschrefne Sag af tilbeschichede Commissarier Hans Hansen, Zacharias Andersen Jørgen Pos og Claus Pedersen eftter en Høyanseelig Rigens Stefning og en HofRedtz Domb som og af Claus Hendrichsen blef i Rette lagt, Nu opLæst

Huor imod Peder Andersen møtte og i Rette lagde Velbyrdig Hr: Commiss/arier Lilienschioldz schriftlig fuldmagt og hans Høye Excellence Hr: Stadtholders Naadige ordre til Commissarier i denne Sag, Sampt Peder Andersens tuende supp/licationer til de WelEdle SlodzLougens forualtere anlangende at Sagen til Endschab motte befordris, af Claus Henrichsen blef i Rette

lagt hans schriftlig Indleg som blev Læst, Peder Andersen i Rette lagde Sorenschriueren og Laugmandens domb, Eftter Claus Henrichsens Stefnemaal og begiering i Rette lagde Peder Andersen det gamle Pergamentzbref, Saauelsom den Copie og sagde Claus Hendrichsen at det Var det samme bref og Copie. Peder Andersen i Rette lagde tuende Waase Tingbøger for A/nn/o 1670 og 1675, anlangende Almuens beKiendelser Ko/nglig Ma/jestets Almindinger angaaende, Claus Henrichsen i Rette lagde hans broder M: Giert Melshus Schiøde paa EggerEid (Eggjareid i Raundalen) med Vnderliggende ØdeJord Grytten, Peder Andersen derimod suarede at M: Giertis bref iche Kunde ansees angaaende Grytten i Almindingen, Men det gamle Grytten ligger Øde Ved EggerEid huor om af Laugmandens domb blev opLæst huad Sorenschriueren derom for Laugmanden suaret hafuer, Claus Henrichsen i Rette lagde Sl: (salig) Præsident Garmans Schiøde paa den Gaard Breche, Peder Andersen I Rette lagde Sl: Hr: Cancellers Stefning ofuer Hans Nielsen Raadmand og Claus Henrichsen formedelst schoufhugst.

1679: 25

Claus Henrichsen hafde Indstefnt eftterschrefne Prof: Aamun Lij (Li i Raundalen) møtte og sagde at hand tilforne hafuer aflagt til Vidne for Laugmanden som nu af hans domb blev opLest, og Vedstod be/mel/te Aamund samme Sit Vidne og sagde at hand Viste indtet Videre at Proufue. Oluf Grofue (Grovo i Raundalen) møtte og Iligemaade Vedstod huis (det som) hand for Laugmanden Vundet hafuer. Suend Olsen Søfue (Saue) frembstod og forKlarede at hand iche Viste Videre at Proufue end som hand for Laugmanden hafuer Wundet, Claus Henrichsen i Rette lagde Christen Ref Sorenschriuer i Haranger og Sex Mends beschrifuelse, Huor imod Peder Andersen protesterede og formeente at det er V-Louglig efttersom ingen dertil Verit Stefnt eller Kaldit. Peder Andersen I Rette lagde tuende beschichelser Vidner som Claus Henrichsen formeente iche burde at ansees, efttersom de iche er Louglig tagen til Tinge, Peder Andersen hafde Indstefnt eftterschrefne Prouf, Lars Remme (Reime i Raundalen) Proufuede at Rundals Alminding Strecher sig i Gryttaen og WesetAaen og hafde heller aldrig andit hørt, og imidlertid hand Ved 20 Aars tid hafuer boet paa Remme da hafuer hand Aldrig hørt eller fornommen at Breche Lejlendinger hafuer haft nogen Græsgang eller Setter i Miølbotten eller Wesetter, førend for Wngefehr 9 eller 10 Aar siden at de begynte at hafue deris Fee der i nogle Aar. Oluf Wold (Volli i Raundalen) Proufuede at Rundals Alminding Strecher sig i Gryttaen og WesetAaen og hafde aldrig andit hørt, og hafuer heller aldrig fornommen i 38 Aar som hand hafuer boedt paa Wold, at Breche Leilendinger hafuer haft Græsgang eller Setter i Miølbotten og Vesetter førend for Wngefehr 10 Aar siden. Peder Alminding proufuede at Rundals Alminding strecher sig i Gryttaen og Wesetaaen, og hafde hand heller aldrig andit hørt, og begyndte Breche lejlendinger først at støle og med Græsgang i Miølbotten for Wngefehr 10 Aar siden, thj hand hafuer boet i Almindingen Ved 14 Aars tid her i Dalen Nemblig af for/schref/ne 14 Aar 10 Aar paa Remme og 4 Aar i Almindingen, og forKlarede bemelte Peder ydermeere at den tid Kongens Fouget Peder Andersen

1679: 25b

den første gang Lod besigtige Almindingen, da sagde Claus Henrichsen til hannem og Anders Heg, at de schulle sige at den strand *heur (huor) Miølbotten er, hører \Vnder/ eders Gaarder og Kalde dennem det til StølsMarch, thj de hafuer ingen brefue derpaa, Men hand schulle Vel finde saa mange \gamle brefue/ at Fanden iche schulle læse dem. Claus Henrichsen benegtede at hand aldrig hafuer talt saadanne ord til Peder Alminding og Anders Heg, Huor paa Anders Heg nu frembstod og sagde hand iche hafde hørt at Claus Henrichsen hafde begiert saadant af hannem som Peder Alminding Proufuer Ellers sagde Claus Henrichsen nu for Retten at den tid Almindingen første gang blev besigtiget, da sagde hand til Peder Alminding og Anders Heg

at hand hafde faait tidinge om it gammelt bref som schulle Melde om Miølbotten og Wesetter, huilchet hand og beKom af en Mand paa Haaen i Haranger huilchet er det gamble Pergamentzbref som nu er her i Retten som foresiges. Anders Heg beKiende at det er 10 Aar siden at hand og Breche Lejlendinger begynte at Stølle i Miølbotten og Wesetter. Anders Heg, Lauritz Rimme, Oluf Wold og Peder Almindig proufuede ydermeere at det er Ved 9 Aars tid siden at den Platz Grytten som ligger i Almindingen blef bygt og Vide de iche Rettere end at Hans Nielsen Raadmand som da Var Apostels gods is forualtere gaf Børge Olsen forlof at Rydde den op og sette huuse derpaa, og at adskillige Gaarder Store Heg, Lille Heg og Wold tilforne Stølede paa for/schref/ne platz, og førend det blef bygt hafuer de aldrig hørt at det blef Kaldit Grytten men GrytteStøl, ForKlarede samptlige ydermeere at en gammel Jord som Kaltis Grytten, er Øde lagt, og ligger imellem Grytte Elf (elv) og en Gaard Kaldis Egere huor paa de <Nemblig Lauritz Reme Oluf Wold og Anders Heg> gjorde deris Æd med opragte fingre, at de iche Ved andit og iche hafuer hørt andit Peder Andersen i Rette lagde hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Schiøde at tuende plutzer i Almindig Rundal optagen, Peder paaboer schylder Landschyld 1/2 p/un/d Smør noch 1 Platz Kaldis Grytten Ole Smør Landschyld 9 March daterit 29 octobr/is 1678 Er Naadigst Solt til Welbyrdig Hr: Commissarius Lilienschiold. Oluf Lauritzen som nu boer paa den ny

1679: 26

Bebygte Platz Grytten i Almindingen Rundal hans Hustru Brønille i bemelte hindis Mandz frauerelse beKiende at hand for Vngefehr 4 Aar siden bøgslode samme Grytten af Claus Hendrichsen og schulle gifue hannem deraf i bøgsel 5 Rdr: som hun Sagde er betalt med 10 Tylter Tømmer, det samme Peder Almindig tillige med fleere beKiende Sandhed at vere at Claus Hendrichsen samme ny bebygte pladtz til hannem bøgslod hafuer.

Den 30 July 1679 Eftter Vidnisbyrdenis Oluf Vold og Anders Hogs anuisning besigtiget ØdeGaarden Kaldis Grytten, Iligemaade besigtiget Breches tilleggende Eyendeel og Græsbede, Claus Henrichsen begierede at Jon Øster Grofue motte aflegge til Vidne huor paa Jon nu for Retten fremstod og berettede at hand tilforne hafuer profuet for Laugmanden huis (det som) hannem i Sagen Vitterligt Var, og forKlarede at hand Viste iche andit at proufue end som hans Vidne i Laugmandens Domb indført forKlarer som sig Vedstaa. Peder Andersen Indlagde en Copie af den første schoufbesigtelse anlangende V-louglig schoufhug men det sidste besigtelse foregaf hand at findis hos Sorenschrifueren som nu iche er tilstede, Omund Lij proufuede at den ØdeJord Grytten ligger paa den side Gryttaen nest til Eggereid Lejemaal men om den ny Grytten Ved hand iche andit end at den schal Vere Kaldit Eggeris Støl, Børge Olsen Bøe berettede at for Vngefehr nij Aar siden bøgslode M: Giert *Melsu (Melshus) hannem Eggeris Støl at hand motte bygge og Ryde den huor for hand gaf hannem en boch og bode der ichon 5 Aar; Men pladtzen hafuer iche Verit af Sorenschrifueren og Laugrettismend \for Landschyld Taxerit/ Claus Henrichsen beKiende og sielf at samme pladtz iche endnu er for Lanschyld Satt det ham er Witterligt Peder Andersen i Rette lagde en fortegnelse paa hans Prætenderende Kost og Tæring Peder Andersen forment at de Ombtuistende pladtzer i Rundals Almindig burde her eftter som tilforne at blifue Almindig og tilhøre hans Ko/nglig Ma/jestet eftter Almuens forKlaring tuende gange paa Tinge og foregaaende Prouf, og det gamble bref iche derimod at ansees, huilchet

1679: 26b

Gamble bref hand begierede i Rette at motte forblifue. Og begierede Peder Andersen Domb i Sagen, Parterne blef Raad til en Venlig forligelse huor til Peder Andersen suarede at hand ingen forligelse torde Indgaae efttersom Sagen angaar hans Ko/nglig Ma/jestets Interesse.

Sagen optagen i 14 dage og belofuede Parterne Claus Henrichsen og Peder Andersen at de da Vilde møde i Bergen paa Raadstuen.

A/nn/o 1679 d/en 15 Aug/ustij for Retten paa Bergen Raadstue blev for/schref/ne Sag imellem Claus Henrichsen paa den Ene og Peder Vilenberg paa den anden side efter forge Afscheen foretaget, og møtte Christen Madtzen paa Claus Henrichsens Vegne paa den ene, og Peder Vilenberg paa den anden Side. Og i Rette lagde Christen Madtzen Claus Henrichsens schriftlig Indleg. Peder Vilenberg i rette lagte Ko/nglig Ma/jestets Foget Peder Andersens og Sorenschrifuer Niels Kaas schriftlig Erklering Anlangende om den ny opRyddet og bebygte pladtz Gryttens Landschylds Taxering. Parterne Eschede Dom i Sagen. Da blev for Retten Afsagt, Da denne Sag efter den Høyanseelig Ober Hoff Retz domb, at afhandle, haf/ue/r Vj de omtuistende pladtz i Rundals Almindig Grytten og Miølbotten, grandgifueligen og flittigen besigtiget og forfarit, saauelsom den Gaard Brechis tilliggende March og Eyendeeler, Inden og Vden Giærdz: Saa befindis at bemelte Gaard Breche /: Huor Vnder Claus Henrichs/en søger sig at tilbringe Miølbotten og Wæsetter /: hafuer efter tuende gamle bedagede Mend der i Neruerelsen boende, Lauritz Rem/m/e og Ole Woldz Ædlige prouf, Saauelsom Lejlendingen Leuer Breche og Anders Hogs forindførte beKiendelse, først begyndt for 9 eller 10 Aar siden at støele i Miølbotten og Wæsetter: Huor imod Claus Henrichsen ej hafr beuiist, at hans Gaard be/mel/te Breche hafuer der tilforne, nogen lod, deel, eller Gresgang haft, Til med hafuer Vj og Ved Vores Øyenschinlig besigtelse forfarit at be/mel/te Breche som schylder ichon 1 løb 9 march Smør hafuer saa megen ofuerflødig Feehauge Vdmarch og Gresgang, hiem/m/e hos sig self at den til Setterstøl eller Græsbede er beholden, om den end Var paa

1679: 27

Mange fleere Løbers Landschyld. Bemelte lejlending Leeuer Breche, og paa Aaste\de/n Imidlertid besigtelsen scheede, beKiendt, at Breche behøfuer ingen Støel eller Gresgang paa andre steder, formedelst den hafuer noch hiem/m/e i sin egen March. Huorfore hand i nest forbigangne 4 Aars tid, iche hafuer Villet hafue eller søge i Miølbotten og Wæsetter, nogen Gresgang eller Støel til hans Fæ. Vj hafuer og Øyensiunlig Erfarit, at imellem for/schref/ne Gaard Breche og de omtuistende pladtz, ligger paa en strechning efter hinanden 6 Adtschillige Gaarder, Nemblig Rem/m/e schylder 1 1/2 løb 18 march S/mør Store Heg 1/2 løb 6 march, Lille Heg 1 p/un/d Vold 18 march Lj 1/2 p/un/d Eggereid 18 march, foruden en Vnder for/schref/ne Eggereid liggende ØdeJord Kaldis Grytten, som er ingen huse paa, saa at huer af for/schref/ne 6 Gaarder, den ene efter den anden, haf/ue/r imellem Breche, Miølbotten og Wæsetter, huer sin Vdschift Agger og Eng schouf og March, som er Ved 3 fierdinger eller 1 Miil Veigs Imellem for/schref/ne Breche og de ombtuistende platzer, der Vdelucher og Adtschiller Breche March og Lejemaal der fra. Er og for os med Vosse Tingbøger for A/nn/o 1670 og 1675 beuist, at Almuen da paa Vangs Tingstue hafuer forClarit, at de iche andit hafuer Viist eller hørt, end Almindingen udj Rundalen, hafr Verit fra Grytaaen og Vesetaaen. Det sam/m/e hafuer og for/schref/ne tuende gamle bedagede Mend Lars Rem/m/e og Ole Vold nu for Retten proufuet, at Rundals Almindig strecher sig i Grytaaen og Wesetaaen. Huilchet og Øyensiunlig efter Tingbøgernis og Vidnisbyrdenis forClaring befindis at den pladz Grytten er Inden for Grytaaen i hans Ko/nglig Ma/jestets Alminding /: opRyddet og bebyggt, som Claus Henrichs/en iche med nogen schiel eller schifft, Nøyagtige bogstafue eller Louglige Vidnisbyrd der for hafuer Kundet beuise, schille eller forClare /: beliggende, og ØdeGaarden Grytten og for/schref/ne Gaard EggerEid dernest Vdenfor. Sampt forClarer og Vidnisbyrdene ydermeere, at det ichon er Ved 9 Aar siden, at den blev begynt at Ryddis og bebyggis, Og at den førend den tid iche Kaltis Grytten men Gryttestøel. Disligeste at Adtschillige Gaarder Store Heg, Lille Heg og Vold Støede der paa. Beuiises og med Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersens

og Sorenschriueren Niels Kaas for Indførte ErClering at sam/m/e Ny oprydet og bebygte Grytten, for 3 Aar siden eftter den paaboende Bundis godwillig Erbydelse ført Kom/m/en til 9 march S/mør Landschyld

1679: 27b

Huor af siden den tid til hans Ko/nglig Ma/jestet er Schattet Men den er iche endnu af Rettens middeel for Lanschyld Taxerit. Det gamble Pergementzbref som Claus Henrichsen paastaar, huor eftter hand sig Miølbotten, og Wesetter tilEigner, beretter hand at da den første besigtelse scheede 1670, fich hand tiding derom og beKom det af en Mand i Haranger, huilchet bref baade befindis at vere Raderit og med blich (blekk) eller scharn (skitt) ofuersmurt, V-læselig, at nu ej kand sees, alle de bogstafue og ord som det hafuer Indeholdt <der er ej heller nogen Zigneter Vnder> Tilmed er det i sig self af fleere ord og Vitløfttigere Indhold, end som en hos følgende schrift, som hand foregifuer, og findis Vnder schrefuet der af at vere en Rigtig Copie, og at en bunde det Vnder sin Haand schal hafue schrefuet, og det Enlig, Vden andris Nøysom/m/e Testification: Huorfor sam/m/e schrift ey Gyldig Kand ansees Men aldeelis Krafteløs til nogen domb derpaa forsuarligen at Fundere. Iche dismindre hafuer hand dog in patronerit og søgt sig hans Ko/nglig Ma/jestets schouf og Eyendomb for/schref/ne Miølbotten og Wæsetter at tilbringe, Thj hr: præsidet Herman Garmans her tilforne Indførte til hannem paa for/schref/ne Gaard Breche Vdgifne schiøde, Aldeelis intet om Miølbotten og Vesetter formelder. Derfor af os for Retten afsigis, at for/schref/ne gamble pergementzbref, bør af ingen Verdj at agtis, Men for/schref/ne Ny opryddit og bebygte Grytten, saauelsom Miølbotten og Wesetter, Med ald dis tilhørende, bør eftter denne dag lige som tilforne hans Ko/nglig Ma/jestets Eyendomb at forblifue, og Claus Henrichsen og Brechis besiddere, sig intet dermed at befatte i nogen maader. Og formedelst be/mel/te Claus Henrichsen hafuer der om Process og Rettergang ført, huor Ved hand OmKostning og pengespilde hafuer foraarsaget bør hand at gifue Vederparten Peder Vllenberg i Kost og Tæring It Hundrede og FørgeTiufue Rixdaler, Anlangende at Claus Henrichsen paastaar hans Broder M: Giert Melhous schiøde dat/erit 12 Nov/embris 1674, at *Ver hans hiem/m/el til for/schref/ne opryddit og bebygte platz Grytten i hans Ko/nglig Ma/jestets Alminding, som er hans Ko/nglig Ma/jestets Eyendomb vt supra meldt, Da huis Prætension derom paa hans Ko/nglig Ma/jestets Vegne, saa og Claus Henrichsen og M: Giert imellem falde Kand, der Vere

1679: 28

frj Ved Retten for tilbørlige Dommere at Vdføris. Og naar paa hans Ko/nglig Ma/jestets Vegne Stefnis paa huis (den) bøxel og Lanschyld som Claus Henrichsen eller andre, af sam/m/e ny opryddit og bebygte Gaard Grytten, Kand hafue oppebaarit, da hafuer Sorenschriueren og Laugrettismend derpaa forsuarligen at Kiende. Disligeste bør for/schref/ne ØdeGaard Grytten tillige den Gaard Eggereid, som berettis at den Vnderligger, eftter foregaaende Stefnemaal i Claus Henrichsen eller hans Broder M: Giert MelHous Neruerelse, huilchen af dem som formeener sig den at tilEigne, forderligst af Ko/nglig Ma/jestets Fouget Sorenschriueren og Sex Mend at besigtiges, om den iche igien bør at bebyggis, at hans Ko/nglig Ma/jestet Kand schatt og Rettighed deraf beKomme. Huad den begangne V-louglig schoufhug og tilEignelse, i sam/m/e hans Ko/nglig Ma/jestets Alminding angaar, Som og Ved hans Excell/ence Sl: (salig) Hr: Cancellor Johan Friderich Marschalcs Vdstede Stefning A/nn/o 1670 Er anhengig giort, eftter og derom tuende Vdstede besigtelser af Ko/nglig Ma/jestets Foget Sorenschriueren og Laugrettismend: Da som hans Ko/nglig Ma/jestets jnteresse derunder verserer, Thj Rimiteris det for tilbørlige Dommere at paaKiendis, eftter Loug og Rett.

A/nn/o 1679 d/en 1 October Holtis **Almindelig Høsteting paa Frechow I Herløe schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Ole Landzuig Lensmand, Mogens Tuedt, Anders Aassebøe, Peder Ryland, Niels Sæle, Magne Tuedt, Johans Kiergaard, Ole Ryland, Ifuer Flogsand, Ole Wiche, Knud Ødegaard, Gulich Hesdal, Oluf Kleppe, Michel Mæland, Lauritz Siurdal Laugrettismend og en deel af Almuen

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Forordning, huorledis i Gieldz Sager og med opbud schal forholdis og derom i Høyeste Rett Døm/m/is, saa og huorledis Kongelige Forordninger og befallinger samt Høyeste Retts Døm/m/e schal efterKom/m/is, daterit Kiøbenhafn den 12 Juny Anno 1679.

Disligeste Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn 19 Juny 1679 at Reigenschab for hans Ko/nglig Ma/jestets V-wisse Intrader af dissen forpagtere schal straxen forferdiges, og med alle tilhørende ordres bewiiser og qvitantzer til StifttAmptschri fuer schal Indschichis og huis (det som) Indsamlet er til Kiøbenhafn Nedsendis.

Blef og forKyndt WælEdle Hans Christophersen Hiort og hr: Præsident Jørgen Otton I SlodzLougen Committerede at sam/m/e Høystbemelte befallinger schal Vnderdanigst efterlefuis.

Sampt blef og forKyndt Copie af hans Høye Excellencis Naadige befalling angaaende Krigstyr schatten for Indwerende Aar.

Eftter Hans Clausen Ober Told betiendtis begiering blef forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Holger Ofuesen og Strange Ofuesen brødre Kiendis og hermed Witterligt gjør, At Jeg Holger Ofuesen af Egen frj willie og Welberaad Hue Hafuer Soldt schiødt og Afhendt, som Jeg nu og hermed Selger schiøder [og afh]end[er]

1679: 28b

fra mig og mine Arfuinger, til S/igneu/r Hans Clausen Ko/nglig Ma/jestets ob/e/r Told betiente her udj Bergen Hans Hustru børn og Arfuinger, Efttersch/ref/ne Odels Jordegodz beliggende udj Herløe schibrede, udj Nordhorlehns Fougderj Nemblig Øfre Dahle som schylder En Løb Smør med Bøxel, og udj Fosse En Løb Smør og 1 Huud med bøxel, Iligemaade hafuer Jeg Strange Ofuesen, Af frj Villie og Welberaad Hue, saa og med min Kieristis sambtyche, Soldt schiødt og afhendt, saasom Jeg nu og hermed selger schiøder og Afhender fra mig min Hustru og Arfuinger, til forbe/mel/t S/igneu/r Hans Clausen hans Høstru børn og Arfuinger, En Løb Smør og En Hud med bøxel udj for/schref/ne Fosse, Forschrefne Jorder og Jordeparter, Er os Arfueligen tilfalden paa Voris broderlod efter Voris Sl: (salig) Fader Ofue Jensen Fordom Borgemester her udj Bergen eftter Rigtig LodKastelse og Lodseddelers melding, Huilche forsch/ref/ne Gaarder og Jordeparter, Nemblig Dahle og Fosse med ald dis tilliggende herlighed, og som af Arrildz tid dertil ligget hafuer, Vere sig Lotter og Lunder Vaat og tørt Fischevand og Feegang, Indtet udj nogen maade Vndtagendis, Er/mel/te S/igneu/r Hans Clausen hans Hustru og Arfuinger, schal og maa hereftter frelseligen Nydde og beholde til Euindeligen Odel og Eiendomb, V-igien Kaldit af os og Voris, Huorfor hand maa gjøre sig det saa Nyttig og gafnlig eftter Lougen som hand best Weed og Kand, Saa Vj Kiendis os eller Voris, ingen ydermeere Anpart deel, Lod, eller Rettighed, at hafue udj eller til for/schref/ne Jordegodz eftter denne dag i Ringeste maader, Mens derfor hafuer Annam/m/et og Oppebaarit fyldist og fuldwerdj udj Reede penge mindste schilling med meste, Sampt schiøtnings Øre og andet efttersom i Vort Kiøb og forEning er Sluttet, Saa Vj tacher hannem for god og Rigtig Contant betahling og Vel medHandling og fornøyelse udj alle maade Sampt hermed afstaar til hannem ald Voris OdelsRett derudj, Efttersom ingen af Voris andre medArfuinger, for/schref/ne Jordegodtz hafuer sig Vildet tilforhandle, Saa Vj forbe/mel/te begge brødre hermed frj hiembler han/nem be/mel/te Jorder, for alle og en huers tiltale, som der paa Ville tale og ellers gaa imellem Sagen og

hannem, Og huis imod forhaabning for/schref/ne Jordegodz eller noget af detz Rette tilliggende herlighed blev for/schref/ne S/igneu/r Hans Clausen eller hans Arfuinger, formedelst Voris Wanhiem/m/els brøst schyld Ved nogen Rett fraVunden da belofuer og forpligter Vj os hermed Inden Sex Vger dernest eftter, og schaffe hannem ligge saa got beleiligt godz derimod, og der foruden schal hannem Erstattis hans schadelidelse hand derofuer sig Kunde tilRegne, Saa for/schref/ne Kiøb schal Vere hannem og hans Arfuinger af os og Voris aldeelis Vden schade og schadisløs udj alle optenkelige maader, Dis til beKreftelse at for/schref/ne Ved Erlig Troe og lofue holdis schal, hafuer Vj dette med Voris egne hender Vnderschrefuet og Voris Zigneter hosTrøgt, sampt *Venlilen (Venligen) ombedet Voris Høyærede Kiere Suogre, Høylærede Mand act: Johan Friderich Treubler StadzMedicus her paa steden sampt Høylærede Mand M: Samuel Hansen Schrøder designatus Pastor til DombKierchen sam/m/estedz dette med os til Witterligt at Vnderschrifue og forseigle

Actum Bergen den 31 May 1679. Holger Strange Johan Friderich Samuel
Ofuesen, Ofuesen. Treubler. Schrøder.

Niels Ryland Stefnt Ole Dafuesen Herløe formedelst den schade hand hafuer giort hannem. Indstefnte Ole møtte og Erbød sig til forligelse Huor paa de nu for Retten blev forligte at Ole Dafuensen schal gifue Niels Ryland I Penge 2 Rdr: og schal Ole derforuden schaffe hannem en døgtig ArbeidzKarl som

1679: 29

Schal Arbeide 14 dage i Engeslet og Kornschaar. Huilchet de for Retten Ved Haandstreckning Stadfestede. Ole Ryland og for/schref/ne Ole Herløe blefue og nu for Retten Ved Handstreckning forligte, at Ole Herløe Rodsmand schal gifue for/schref/ne Ole Ryland I Badscher løn og for sin beKostning 5 Rdr: I Penge med det Aller forderligst,

Fogden Stefnt Peder Ryland formedelst hand schal hafue slaget Niels Sæle. Niels Sæle møtte og sagde at hand slog hannem nogle slag med sin Nefue, Afsagt at Peder Ryland bør bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for slagsmaalit 1 March Sølf.

Lensmanden hafde Indstefnt, Mogens og Jacob Toft formedelst de iche Kand *Komm (Komme) ofuerEns om en liden Søebod. For/schref/ne Indstefnte møtte og sagde Mogens at hand hafde Kiøbt boden af Formynderen for de Wmyndige børn som Ejer den, og der for betalt 9 March. Jacob sagde at hand har betalt 9 March for boden til Ellj Hellieuer, som er de Vmyndiges ModerModer. Afsagt at Mogens som har Kiøbt boden af Formynderen, til med at hans Hustru har fød det ene barn I 7 Aar bør at beholde boden, og Jacob Toftt at søge sine Penge igien hos Elj Herleuer.

Anno 1679 den 3 octobr/is blef holden Almindelig Høsteting paa Allenfit Tingstue I Allenfit schibred Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Lauritz Mundal Lensmand, Brønild Quamme, Hans Fosse, Anders Sæleuold, Johans Fosse, Hans Eicheland, Gudmon Aasse, Knud Tidtland, Aschild Hougsdal, Oluf Tuedt, Oluf Stor Oxse, Magne Micheltun, Mattis Hougsdal, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Forordning huorledis i gieldz Sager og med opbud schal forholdis og derom i Høyeste Rett dømmis, saa og huorledis Kongelige forordninger og befallinger sampt Høyeste Rettis *dømme (dømme) schal eftterKommis, daterit Kiøbenhafn den 12 Juny 1679.

Disligeste Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn 19 Juny

1679 at Reigenschab for hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse Intrader af dissen forpagtere schal straxen forferdiges, og med alle tilhørende ordres beuiser og qvitantzer til StifttAmptschрифuer schal Indschichis og huis (det som) Indsamblet er, til Kiøbenhafn Nedsendis,

Blef og forKyndt WelEdle Hans Christophersen Hiort, og hr: Præsident Jørgen Otten I Slodzlougen Committerede at sam/m/e Høystbemelte befallinger schal Vnderdanigst efterlefuiss.

Sampt blef og forKyndt Copie af hans Høye Excellencis Naadige befalling angaaende Krigstyr schatten for Indwerende Aar.

Knud Tidtland Stefnt Christian Smørdal formedelst hand schal hafue schuet hannem i en Bedestefne (Norsk Hist. Leksikon: Bede - eller beite skinn = garve skinn ved hjelp av bark. Barkestemme, -dam) paa Tittland og drog hannem i sit Haar. Oluf Tuedt Proufuede at hand saag at Christian hafde faat (fatt) paa Knud og slog hannem med sin Nefue og schuede hannem om Kuld []ilde

1679: 29b

Hand.em(?) dennem saa(?) at, Christian møtte og Negtede at hand iche slog hannem, Men sagde at hand schuede hannem ofuer Ende. Afsagt at Christian Smørdal bør at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for ofuerfald paa Knud Tidtland som foresiges En March Sølf.

Oluf Tuedt Stefnt Knud Beraas for en Kierche Souf (kyrkjesau) og Tou Aars Leye 8 Schilling. H/er Anders Gaarmand Stefnt Knud for 3 Aars Leye af samme Souf og Lars Mundal og Stefnt hannem for 4 Aars Leye af den. Indstefnte Knud Beraas møtte og Vedgich at hafue for 9 Aar siden annammet samme Kierche Souf til Leye og Imidlertid ingen Leye deraf betalt, Men for nogen tid siden satte hand den til Christian Møchisuold. Afsagt at Knud Beraas bør strax betale Kierche Wergerne samme Kierche Souf saa Vel som de 9 Aars Resterende Leye deraf, og siden søge den og Lejen igien, hos Christian Møchisuold, som hand beretter at hafue den Lefuerit.

Siur Berefiord Stefndt Knud Beraas, formedelst hand *schagde (sagde) til hannem at hand skulle gaa hiem Granden din ligger paa din Kone: Knud Beraas møtte og sagde at hand iche hafuer talt saadanne Ord, Oluf Smørdal Proufuede at hand hørde Knud Beraas sagde til Siur Berefiord gach hiem og tag din Kone til Vahre og lad iche din Grande ligge paa hinde. Albrigt Stor Oxse Proufuede at hand hørde Knud Beraas sagde til Siur Berefiord, gach hiem og tag Vahre paa din Kone, og lad iche din Grande ligge paa hinde. Siur Berefiord formeente at Knud Beraas Enten burde saadant sin *beschyldig (beschylding) at beuise eller Stande derfor til Rette efter Lougen som Vedbør. Knud Beraas Erchlerede Siurs Konne nu for Retten at hand iche Ved andet med hinde end hun er en Erlig Konne og Ey Ved hinde andet end som Erligt at beschylde huor paa hand nu for Retten Ragte hinde og hindis Mand For/schref/ne Siur Berefiord sin Haand. Afsagt Eftterdj Knud Beraas hafuer Siurs Quinde for Retten Erchlerit at hand iche Ved andet med hinde End ald Ære og godt, Derfor bør denne Sag iche at Komme hinde paa sin Ærlige Nafn og Rygte til nogen hinder eller schade, I nogen maade, Men om nogen sig Vnderstaar hinde saadant at *bebefue bebreide da at stande derfor til Rette som Vedbør, Og bør Knud for sin V-besindig dristighed derfor at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 3 Rdr: og gifue Siur Berefiord i Kost og Tæring 1 Rixdaler, og schal denne Sag dermed Vere aftalt og ey heller Knud Beraas til nogen efttertalle at Komme.

1679: 30

Siur Berefiord Stefnt Halfuer Berefiords Kone Christj formedelst hun hafuer sagt at hand brende

sit Barn op. Christj møtte og sagde at hun iche hafde breidet Siur eller hans Kone at de hafuer brendt deris barn, Men en liden Pige holte barnit, da falt Barnit fra hinde i Ilden, saa tog hun det strax deraf igien, at Barnit schade Indtet den gang, men siden falt det I hed Vand, og brendte sig, og døde Ved fiorten dage derefter, Men hun Viste Vel at saadant Var imod ForEldrenis Villie, Johanis Elsaas og Børge Mundal Proufuede at de hørde at Christj Berefiord sagde til Siurs Konne, Jeg hafuer Iche brendt mit barn Endnu, som du hafuer gjort, der til suarede Siurs Kone hinde strax om det Kand beuisis som du siger da Vil Jeg gerne lade mit Liff derfor. Afsagt eftterdj Christj Berefiord hafuer beschyldt Siurs Quinde at hafue sit Barn opbrendt som hun iche Kand beuiise, da bør hun derfor bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets En half March Sølf, og saa frembt hun bebreider hinde saadant oftere bør hun at straffis Høyere.

Christj Berefiord Stefnt Siur Berefiord formedelst hand hafuer hinde tillagt at hun hafuer \taget/ Korn fra hannem, forstaa at Siurs Kone hafuer hinde det tillagt. Siurs Kone møtte og negtede at hun iche hafuer hinde det tillagt. Eftterdj ingen Prouf I Sagen frembføris, der for beroer til Videre.

Simen Lefuestad Stefnt Anders ibm: (Lefuestad) formedelst hand hafuer slaget hans Eng ofuer 5 Merchesteene hannem til schade. Anders møtte og sagde det Var imod hans Villie efttersom Engen Var tych (høgt gras) at hand iche Kunde See Merchesteene. Oluf og Oluf Lefuestad og Hans ibm: (Lefuestad) Proufuede at de eftter Simens begier besaa at Anders hafde paa 5 steeder slaget ofuer Merchene Ind paa Simen samme steds 1 1/2 Anden og Nogle steder En Allen, og en fod breed. Afsagt at Anders bør at betale Simen sit Høe igien som hand hafuer slaget fra hannem eftter Dannemends Kiendelse og bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 1 March Sølf.

Anno 1679 den 4 octo/ber blev eftter Ole Erichsens begiering forKyndt Anne Hoplands og hindis børns til hannem Vdgifne schiøde paa 1/2 Løb Smør og 1/2 t/øn/de Malt Vdj Øfre Hopland Daterit Hopland den 5 Augustij 1678.

Anno 1679 den 6 october blev holden **Almindelig Høsteting paa Raadøe schibredz Tingstue i Radøe schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Hans Toule lensmand, Ydsten Fieldzende, Gunder Nøttuedt, Jacob Sæbøe, Mogens Ydstebøe, Oluf Vildanger,

1679: 30b

Ingebret Qualem, Jacob Strømme, Knud Solem, Christen Vogenes, Niels Marøen, Magne Hucheland, Elling Tiore, Knud Helle, Rasmus Bouge, Niels Helle, Oluf Soltuedt Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets forordning huorledis i gieldz Sager og med opbud schal forholdis og derom i Høyeste Rett døm/m/is, saa og huorledis Kongelige forordninger og befallinger sampt HøyesteRettis domme, schal eftterKommis, daterit Kiøbenhafn den 12 Juny 1679,

Disligeste Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref daterit Kiøbenhafn 19 Juny 1679 At Reigenschab for hans Ko/nglig Ma/jestets V-Wisse jntrader af dissan forpagtere schal straxen forferdiges, og med alle tilhørende ordres beuiser og qvitantzer til StifttAmptschriufuer schal Indschichis og huis (det som) Indsamlet er, til Kiøbenhafn Nedsendis.

Blef og forKyndt WelEdle Hans Christophersen Hiort, og hr: Præsident Jørgen Otton I SlodzLougen Committerede at samme Høyst befallinger schal Vnderdanigst eftterlefuis.

Sampt blef og forKyndt Copie af hans Høye Excellencis Naadige befalling angaaende *Kristyr (Krigstyr) schatten for Induerrende Aar.

Mogens Quamme St/efnt Rasmus ibm: (Quamme) formedelst hand hafuer ofuerfaldet hans Hustru, Men hafde ingen Prouf derom. Indstefnte Rasmus møtte og beKiende at der Kom nogle Ord Imellem dennem om AargeWeden(?) i Laden og schuede hand hinde omKuld. Rasmus Klagede at hun ofuerfalt hannem med schielderj, Afsagt, at huer af dem bør bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for samme deris V-forligelse En half March Sølf.

Jens Lj St/efnt Johanis Lis Konne formedelst hun hafuer ofuerfaldet hans Hustru i hans Egit Huus, Johanis møtte og sagde at hand iche Viste om hans Kone hafde slaget hinde eller iche. Afsagt at Johanis Lis Høstru bør bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for Slagsmaalit En March Sølf.

Niels Risnes Stefnt Oluf Haaland formedelst hand hafuer giort hannem og hans Hustru ofuerlast paa Qualem Christen Waagenes Proufuede at Ole Haaland Slog Niels Risnes, med sin baghand Ved hans Øre da hand laa i Sengen half schiembt og half Alfuer: Afsagt at Oluf Haaland bør at bøde for denne forseelse til hans Ko/nglig Ma/jestets 1 March Sølf.

Niels Risnes Stefnt Oluf Wildanger for 5 March Oluf møtte og sagde at hand og Niels saalde Welb/iu/r/dig hr: Laugmand 1 t/øn/de Sild for 10 March huor af dem huer tilKom halfdeelen og annamme hand Pengene for Silden som blef Stolet fra hannem om Natten paa Sletten. Sagen optagen til første Ting.

Jacob Røsnes St/efnt Oluf Aschelsen Vdsylte og Erich Indsylte, formedelst de gjør Kiøbmandzschab med Tobach, hannem

1679: 31

I hans Borgerlig Næring til schade. Sirj Vdsylte møtte paa de Indstefntis Vegne, og sagde at de iche hafde Soldt noget Tobach siden det blef dem forbøden Oluf Einersen Sylte beKiende at hand for en Maanet siden hafde Kiøbt Tobach af for/schref/ne Oluf Vdsylte Afsagt efterdj Oluf Vdsylte befatte sig med Borgerlig Næring og Soldt Tobach imod domb og forbud, da bør hand derfor at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets 1 Rdaler.

Niels Risnes Stefnt Jacob Wildanger formedelst hand schal hafue ført hans Hors (hoppe) af hans Eng hiem i Risnes March og saa funden døed huor for hand formener at hand bør hannem den at betale Indstefnte Jacob møtte og sagde at Nielsis Øg Var Kommen i hans Agger og Eng i en stoch, huor for hand saa tog stochen af den og førde den med Anbiøren Olsen hiem i Nielsis Egen March og lagde stochen paa den igien. Jacob beraabte sig paa Anders Risnesis Konne som hafde Seet Øgen i hans March siden Jacob lede den hiem. Afsagt efterdj Jacob Wildanger beraaber sig paa prouf som iche er tilstede da beror Sagen til Neste Ting at Proufuene Kand Indstefnis, og da gaais huis Rett er

Anno 1679 den 8 october blef holden **Almindelig Høsteting paa Lyren Tingstue i Lindaas schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Ifuer Fammestad Lensmand, Christian Mogensløb, Omund Hunduen, Mogens Synneuog, Ole Hopland, Erich Aaraas, Oluf Grofue, Niels Bersuig, Halfuer Fondnes, Michel Hope, Lars Settre, Niels Hopland, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste Anordninger og befaling Saauelsom de I Slodslougen Committerede befalinger at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Fogden Stefnt Anders Knudsen Rise, som nu møtte og for retten beKiende at hand for 8 eller 9 Vger siden stal en Kedel paa en half tønde stor fra hans Grande Omund Riise og førde den til Bergen og Solde den paa it schib som hand mente at Var en Haallender og fich hand for Kedelen 3 Rdr: Siden stal hand en VasKalde paa Tuedt i Alfuestrøm/m/en fra en Enche som hun tog fra hannem igien, Hand stal og 1 Gryde I Byen som Eyermanden og tog igien fra hannem. BeKiende at hand er ofuer 60 Aar gammel. Sagde at hand Eyer it lidet gammelt huus som hand boer I, og tre Smaler. Omund Riise møtte og sagde at Anders stal Kedelen fra hannem og har den Verit tilforn Vurderit af Lensmanden for 4 Rdr: Afsagt formedelst for/schref/ne tiuf Anders Knudsen(s) Alderdoms schyld som ellers burde *hordre (fordre?) straffis, bør hand for denne tiufuerj {at} strax at Røm/m/e Bergenhuus lehn og Aldrig lade sig der meere finde, og bør Omund Riise Nyde betaling af hans gods for Kedelen 4 Rdr: Men det Øfrige til hans Ko/nglig Ma/jestets at Vere forbrut.

1679: 31b

Jacob Nielsen Røsnes Stefnt Erich Leeruog for 7 March 6 Schilling børnepenge som hand er schyldig hans Versøster Fem/m/e Los. Erich Leruog møtte og Vedgich at hand efter Niels Lossis død gjorde Regenschab med Jacob efter Niels Lossis Regenschabsbog I hans Gaard paa Leruog og blev da schyldig 7 March 6 Schilling ligesom Jacob foregifuer men foregaf at de har faait nogle Voger fisch som iche er ført i Regenschabit, Afsagt at Erich Leruog bør inden 14 dage betale til Jacob Nielsen for/schref/ne 7 March 6 Schilling Eller Ved Vurdering af hans godz at Vdsøgis schadisløs, Men om Erich Kand beuise at hand har lefuerit meere fisch end som i Reigenschabit er Indført, da gaais derom huis Rett er.

Ditlef Michelsen St/efnt Anders Østrembs Arfuinger for 6 1/2 Rdr: som hand er schyldig til Michel Stolsboe. Michel Andersen Østrem møtte paa sin Moders Vegne og Vedgich at Gielden er Rigtig dog ofuer 30 Aar gam/m/el og er der paa betalt nu i Som/m/er paa schifte Anders Østrem En Sølfhalsband for 5 Rdr: mindre en March. Parterne og Lars Førland blev for Retten forligt at de schal gifue Ditlef 1 Rdr: Inden 8 dage, og dermed Sagen forligt.

Børge Hielmtuedt Stefnt Mogens, Ole, og Niels Fieldanger for Resterende Landschyld og tredietage, Mogens beKiende at hand er schyldig 2 Aars Landschyld til sam/m/en 3 Rdr: og it Aars tredietage 3 March førstebøxel 2 Rdr: Omund Hunduen møtte paa Oles Vegne og sagde at hand Vil betale huis (det som) hand er schyldig. Niels møtte iche, ellers Krefde Børge hos hannem 3 Aars Landschyld 7 1/2 March huer Aar. Afsagt at Mogens, Ole og Niels Fieldanger bør inden Jul førstKom/m/endis betale Jordrotten Børge Hielmtuedt ald deris Landschyld og tredietage som de hannem schyldig er, eller det Ved Vurdering af deris godz at Vdsøgis Med ombKostning schadisløs efter Lougen efterdj Jordrotten hafuer og tilforne Reigst og stefnt derpaa.

Michel Olsen og Niels Olsen Kongleuold Kom for Retten og beKlagede sig at deris stue og Ildhuus sampt deris Smaler og en del af deris Kiørler nu i forleden forAar i deris fraWerelse af VaadeIld opbrente huor om de nu begierde tilstedewerende Almues og Laugrettis Widnisbyrd. Huor til nu tilstedeVerende Laugrett og Almue suarede at det forholder det sig saa i Guds Sandhed at de hafuer Liet saadan schade af VaadeIld som forskrefuit staar. Huilchet de begierede at dennem Vnder forseigling motte meddeelis i Vnderdanigst forhaabning at nyde

Naadigst forskonsel for deris schatter.

1679: 32

*Absalen (Absalon) Ellingsen Kom for Retten og sig beklagede huorledis hans paaboende Gaardepart paa Østrem en Siettepart baade huse samt Høe og Korn og alt huis (det som) hand Eyede for Vngefehr 4 Vger siden af VaadeIld Vdj hans frauerelse opbrende. Huor om hand nu beGierede tilstedewerende Laugrett og Almues Vidnisbyrd. Huor til nu tilstedeVerende Almue og Laugrett Endregteligen suarede at det sig saa Vdj Guds Sandhed forholder at hans huuse med Høe og Korn samt Formue af VaadeIld er opbrendt som foresigis. Huilchet hand begierede at hannem motte beschrefuen gifuis til Naadigst forskonsel for hans Ko/nglig Ma/jestets schatter.

Henrich Rasmusen Tuibernes Kom for Retten og sig beklagede at hans Huuse og ald hans Ringe formue af VaadeIld opbrente Ved St: Hans dags tide sidst forleden i hans fraVerelse huor om hand begierede Almuens Vidnisbyrd. Huor til nu tilstedewerende Laugrett og Almue suarede at det sig saa i Guds Sandhed forholder som hand nu tilKiende gifuet hafuer. Huilchet hand begierede at hand Vnder forseigling motte meddeelis i Vnderdanigst forhaabning at nyde Naadigst forschaansel for hans Ko/nglig Ma/jestets schatter, og bruger hand en 3die part i Gaarden.

Eftter Hr: Borgemester Lauritz Sørensens begiering blef nu for Retten opbuden Mogens Andersens part udj Qualuog om nogen findis, der har tiendt hans Ko/nglig Ma/jestet for Soldat Vilde det bøgslø Men ingen fremKomb eller gaf sig tilKiende som det Vilde bøgslø.

Anno 1679 den 10 october blef holden **Almindelig Høsteting paa Halsuig I Gulen schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Jacob Oppedal Lensmand, Jon Golten, Jon Dalle, Michel Eye, Hans Grimen, Jon Høuig, Jon Kielluold, Jørgen Myhre, Michel Miømen, Otte Berchenes, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befaling, som foresiges, Saauelsom WelEdle Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otton i Slodslougen Committerede deris schriftlig befaling, at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Eftter Mogens Essis begiering blef forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Herman Garman, Ko/nglig Ma/jestets Stiftschrifuer ofuer Bergen Stiftt, Kiendis og hermed gjør Witterligt, at efttersom S/igneu/r Gabriel Marselius Høystbemelte

1679: 32b

Hans Ko/nglig Ma/jestets Residerende Commissarius udj Ambsterdam, hafuer for Rom tid siden, Soldt, og schiødet min Sl: (salig) Fader og hans Arfuinger, Semb og Sandwigs Gaarder, og detz Vnderliggende Gaarder og gotz udj Bergenhus Stafuanger, og Trundhiembs Lehne beliggende, med ald des herlighed, som hannem og hans Arfuinger af Høystbe/mel/te Ko/nglig Ma/jestet Naadigst er Soldt schiødet og afhendt, eftter Høystbe/mel/te Ko/nglig Ma/jestets Naadigste der paa meddeelte Schiødetz Videre Indhold, Og som mig en deel af be/mel/te Gaarder og goetz eftter mine Sl: Forældre Arfueligen er tilfalden, Saa hafuer Jeg deraf nu igien med frj Villie og Welberaad hue, saa og med min Kiere Høstruis sambtøche, Soldt schiødet og Afhendet, og med dette mit Kiøbebreffs Kraftt, selger schiøder og Afhender, fra mig min Hustru og Arfuinger, til Erlig Welacht Mand Mogens Essemb hans Hustru og Arfuinger,

tuende af be/mel/te Gaarder her udj Nordhorlehns Fougderje i Gulen schibred beliggende Nemblig Houcheland schylder Aarlig 1 p/un/d Smør og BiørnKlet schylder It Spands Smør, med bøxel og ald anden herlighed, Vere sig af Agger Eng, schouf, March fischewand og Fægang fra fieldz til fiære og alt saauit som til dennem nu tilligger, og af Arrildz tid tilligget hafuer Indtet Vndertagendis i nogen maader, det be/mel/te Mogens Essemb hans Hustru og Arfuinger, her eftter schal Nyde og beholde til Euindeligh Odel og Eyendomb V-igien Kaldit af mig min Hustru og Arfuinger og Kiendis Vj os udj eller til forbe/mel/te Houchland og BiørnKlet eftter denne dag ingen ydermeere laad deel eller Rettighed at hafue, medens for dennem i alle maader fyldist og fuldwærd med Schiötningøre og alt af be/mel/te Mogens Essemb at hafue Annammet og Oppebaarit, huorfore ieg hermed sam/m/e Gaardeparter frj hiembler og fuldKom/m/elig tilstaar og at gaa imellem Sagen og alle dennem som imod forhaabning sig noget derpaa Vilde formeene og Pretendere og holde hannem og hans Arfuinger af mig og mine Vden schade og schadisløs i alle maader, Ditz til beKrefttelse under min egen Haand og Zignet, saa og Venligen ombedit min hierteKiere Broder Hl: Anders Garman SognePrest til Ham/m/ers Prestegield og hl: Lars Michelsen Euangelij Medthiener sam/m/estedz, dette med mig til Witterlighed at forseigle og Vnderschrifue, Actum Mielde den 28 Juny Anno 1679. (L:S:) Herman Garman. (L:S:) Anders Garman. (L:S:) Lauritz BretKer.

Frederich Jung paa sin egen Vegne som har forpagtet hans Welæruerdighed Bispens Fischetiende i Efuenwigs gield Stefnt Sande og Kietelsuig besiddere formedelst de iche har betalt ham deris fischetiende i nogle Aar. De Indstefnte møtte og sagde at de hafde betalt hannem deris Laxetiende, Men af anden Slags fisch Wilde de hannem betale saa meget de med Resterer. Afsagt at Indstefnte bør strax betale Frederich Jung og Kierchewergerne paa Kierchens Wegne ald den fischetiende som de med Resterer, huilchet de og tilholdis frembdeelis at giøre af ald den fisch som Gud dennem gifuer og med Velsigner.

Johanis Berge Stefnt Michel Halsuig for 3 Rdr: som hans Hustruis broder og *med medArfuing begier i hender eftter[som] formeenis at hindis Broder som er dem Arfueelig til-

1679: 33

falden, er Ved døden afgangen, Michel møtte og sagde Naar Øfrigheden faarefinder at hand dem schal lefuere schal det gierne schee. Afsagt at Arfuen bør at staa til Videre bescheen paa Arfuetofften I 10 Aar, Men om de strax Kand forschaffe en Vederhefttig Dannemand som derfor Vil Vere god og suare der til om den Rette Arfuing forInden Kommer tilstede, da Kand Johanis og nu tilstedeWerende Lars Pedersen Riise samme tilfaldene Arf som er 3 gieder og 1 baad strax beKom/m/e.

Michel Eide og Hemming Westeuig St/efnt Anders Grinde for 2de Kierche Kiør som hand er EfuenWigs Kierche schyldig Indstefnte Anders møtte og Vedgich at hand er Kierchen 2de LeyeKiør schyldig. Afsagt at Anders Grinde bør inden 14 dage at betale Kierchen sine 2de Kiør eller Ved Vurdering af hans boe og godz at Vdsøgis.

Anno 1679 den 13 october blef holden **Almindelig Høsteting paa Eide Tingstue I Echanger schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Mogens Essemb Lensmand, Anders Eide, Bastian Moluig, Oluf og Oluf Eichanger, Ole Quinge, Ole Øfraas, Rasmus Myhr, Ole Dyrdal, Lauritz Eide, Lauritz Hølleland, Anders Fyllingsnes, Johanes Vrdal Laugrettismend og en deel af Almuen sammestedz.

Da blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befaling, som foresiges, *Saauelen WelEdle Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otten I Slodzlougen Committerede deris schriftlig befal at samme, Vnderdanigst schal efterlefues.

Fogden fordrede Laugmanden Welbyrdig Hans Lilienschiolds Laugmandz Told efter hans Ko/nglig Ma/jestets bref ligesom andre hans forMend Laugmend beKom/m/et hafuer. Med begiering at de den nu Vilde betale. Huor til Lauritz Hølleland suarede *hand *Vilde *betale at hand Vilde betale til Jul. Johanes Vrdal suarede at hand Vilde betale Inden Jul, Jørgen Biørge lofuede og at Vilde betale med første Inden Jul. Det samme gjorde og fleere som sig Vndschyldede at de nu iche hafde penge at de og med første Vilde betale. Lensmanden Mogens Essemb betalte for sig og Johanis Fyllingsnes, Johanes Stor Vrdal betalte.

Rasmus Echnes St/efnt hans Broder Ole Echnes formedelst hand forhindrer hannem den gamble gang til Ildhuset paa Echnes formeenende og at hand bør lade sig Nøye og hafue gang paa

1679: 33b

Hans egen halfuepart til hans Loftt. Klagede og at Oluf har hugget af hans schouf imod schifttet som dennem er Imellem giort. Oluf møtte og sagde hand holder sig til Ildhuset ligesom det er ham tilbytt. Angaaende gangen til Lofttet den holder hand sig til ligesom den Var forend den blev ham tilschiftt. ErKlerede sig at hand iche hafde hugget i hans schouf Vden nogle Eyner som hand Vilde hannem igien betale. Afsagt efterdj I Rette liggis Sorenschrifuerens og Sex Mendz beseiglede beschrifuelse daterit den 3 Janvary 1673 som forKlarer huorledis Lofttet og Ildhuset tillige med de andre huse paa Gaarden er dennem Imellem schiftt, der iche formelder at med gangen enten til Lofttet eller Ildhuset schal schee nogen forandring, Anderledis end som tilforn Var, Da bør sam/m/e gang baade til Loftt og Ildhuset at Vere frj og \v/forandrit af dem paa begge sidder ligesom den Var forend schifttet scheede, og en huer af dem at beholde den schouf og Eyner ligesom det dem af Dannemend er blefuen imellem schiftt.

Anno 1679 den 15 october blev holden **Almindelig *Hwaarting (Høsteting) paa Hoshofde Tingstue I Hosanger schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Mogens Mieldstad Lensmand, Niels Miøs, Gulich Noraas, Fusse Aasem, Ole Litland, Lars Øfsthuis, Besse Dalle, Elluf Lonne, Niels Hatland, Mogens Holle, Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befaling, som foresiges, Saauel som WelEdle Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otton I Slodzlougen Committerede deris schriftlig befal at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Oluf Brøruig Stefnt Ifuer Simenes formedelst hand I Som/m/er Kaldet hannem Boch i it Bryllup. Ifuer møtte og sagde at hand begierde at Ole Vilde Vere Kiøgmester i Bryllupet, Men Ole sprang hastig op og Vilde iche, huor til Ifuer sagde spring iche op som en Boch, Men sagde det iche i nogen Ond *menig (mening), og hafde ingen Ond mening dermed. Og beKiende Oluf at hand slog Ifuer nogle Nefuehug for det samme. Afsagt at Ole Brøruig og Ifuer Simenes bør at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for deris Vforligelighed og slagsmaal huer 1 March Sølf.

Lisbet i Fotlandzuog Stefnt Johans Hessedal for 8 1/2 March hand er hinde schyldig efter hindis Sl: (salig) Mandz opschrifuelse. Johanis møtte og Vedgich Gielden. Iligemaade St/efnt Johanis Kalland for 8 March 2 Schilling. Johanis møtte og Vedgich gielden. Afsagt at de Indstefnte bør at

1679: 34

Betale for/schref/ne Gield som de Lisbet schyldig er efter egen beKiendelse Inden Pinsdag førstKommendis eller det Ved Namb og Vurdering af deris boe og godz at Vdsøgis efter Lougen schadisløs.

Lisbet Fotland St/efnt Rasmus Hanstued formeene at hand bør betale noget af den Grundeleye som er Aarlig 2 Rdr: der gifuis af deris Fellitz Sæug (sag). Rasmus møtte og sagde at hand og hans Fader Eyer til mit Vdj Elfuen som brugis til Saugen som er deris Odel og Eyendomb huor fore hand meente iche at burde betale Grundeleye som nu paaStefnis og forskød sig til Rettens Kiendelse paa Aasteden. Afsagt. I denne Sag Kand iche paa Tinget forfaris eller Dømmis, men Remeteris til Aasteden om Videre paaschadis og parterne iche Indbyrdis Kunde forænis.

Aschild Haugsdal og Lars Lechnes St/efnt Jacob Rachnes for en Koe som er Vdlagt til Sl: (salig) Anders Øfstegaards Arfuinger. Jacob møtte og beKiende at hans \Feste/ Konne er hindis broder Sl: Anders Øfstgaard 3 Rdr: schyldig, Og derimod foregaf hand at hun hafuer I Kobber og Sølf hos hannem at fordre 5 Rdr: Aschild og Lars foregaf at hun hafuer haftt Koen paa Leye I 18 Aar og ingen leje beKom/m/it, Men nu i Høst hafuer hun Koen bortSolt. Jacob beKiende at Koen iche Kom i schifte efter Sl: Knud Rachnes formedelst det Var en LeyeKoe. Besse Dalle beKiende at sam/m/e Koe tilhører Sl: Anders Øfstgaard, Afsagt, at Marite Sl: Knud Rachnesis bør strax at forschaffe Sl: Anders Øfstgaardz Arfuinger en døgtig Koe, eller betale derfor 3 Rdr: Inden 14 dage nest efter eller det Ved Vurdering af hindis boe og godz at Vdsøgis efter Lougen schadisløs. Men om Maritte Kand beuise at hun hafuer noget hos Anders Øfstgaard at fordre da gaais efter Louglic Stefnemaal derom huis Rett er.

Fogden fordrede af tilstedeWerende Almue og Laugrettismend Laugmanden Welbiurdig Hans Lilienschioldz Laugmandz Told. Med begiering at de den nu Wilde betale efter hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref. Huor til Niels Miøs, Gulich Nordaas, Fusse Aasem, Ole Litland, og fleere suarede, at de hafde nu iche Raad den at betale, Men huad den anden Almue I de andre Schibreder ofuergaar, det Wilde de og giøre og ofuergaae dem ligesaa. Mogens Mieldstad Lensmand betalt i Laugmandz told for sig sielf Christen Qxindal og Gregorius Smed paa Blegelje.

Anno 1679 den 17 october blef holden **Almindelig Høsteting paa Restad i Mielde schibred**, Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Anders Rifuenes Lensmand, Erich Restad, Mogens Loftaas, Ole Watle, Michel Eide, Niels Wesetter, Niels Braguatten Johans Halland, Anders Eluig, Mogens Hafre, Oluf Wea, Lauritz Restad, Niels Wefueltued Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befalling, som foresiges, Saauelsom WelEdle

1679: 34b

Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otton i SlodzLougen Committerede deris schriftlig befal at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Barbro Øfstemielde Stefnt Johans Rødland for en Koe som hand hafde paa foer som formenis

hand iche Vel hafuer ofuerfødt, Men er død 3 dage eftter hand lefuert den fra sig. Halfuer Øfstemielde Proufuede at hand Var tilKræfuet at besee Koen da Johanis hafde ladit Leede den hiem, og Var den forsulten. Det sam/m/e Proufuede Niels Weset paa sin Fader Johanis Øfstemieldis Vegne. Johans Rødland møtte og foregaf at Koen Var Vel ofuerføed og gich den i schouf og March med hans Fæ. Afsagt, At Johanis Rødland bør at betale Barbro Øfstemielde strax 1 Rdr: som hand hafuer oppebaarit af hinde i Foster for Koen, huor med Sagen saa schal Vere aftalt.

Oluf Refuemb paa sin Hustruis og Sødshendz Wegne St/efnt Rasmus Blom for deris Anpart af en bøxel i Ladstad som hand formente Rasmus dem bør betale. Lensmanden Anders *Rifuens (Rifuenes) møtte i fuldmagt paa Rasmus Blombs Vegne og Sagde at Rasmus hafuer lofuet at gifue Oluf Refuemb paa sin Hustru og Sødshindz Wegne for deris Anpart af samme bøxel 4 Rdr: Huilche 4 Rdr: hand dem og Vil betale. Afsagt, eftterdj Rasmus lader sig Erbyde Ved Lensmanden at Vil betale. Da bør hand Inden 14 dage her nest eftter at betale til Ole Refuemb for/schref/ne 4 Rdr: Eller de Ved Namb og Vurdering eftter Lougen af hans boe at Vdsøgis schadisløs.

Anno 1679 den 20 october Holtis **Almindelig Høsteting paa Ytre Arne i Arne schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersens Fuldmegtig Christian Dinesen, Hans Jordal Lensmand Knud Brueraas, Steffen Blindem, Halsten Rydland, Anders Stanghelle, Rasmus Romsloe, Halsten Blindem, Anders Holle, Erich Tuenes, Oluf Tuenes, Johans Tuenes, Borge Seluig, Anders Songstad, Hans *Besten (Bresten), Anders Mielcheraa Laugrettismend og en deel af Almuen.

Da blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befaling som foresiges, Saauelsom WelEdle Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otton i Slodzlougen Committerede deris schriftlig befal at sam/m/e Vnderdanigst schal eftterlefuis.

Welbaarne hr: Commissarius Hans Lilienschiold Lod nu for Retten anuise denne efterschrefne forteignelse, Arfueschifte og forpandning formeldende som følger.

Fortegnelse; Huor udi Wores Salig Broder Henning Hansens Eftterladenschab bestaar, Nemblig Jordegoeds

1679: 35

De Trey Parter af det RosenCrandtzes goetz, Nordenfieldz, Er Kiøbt, og derfor Vdgifuet og betalt - 8000 Rdr: Den Fierde part udj det Giedsche (Gidske) godtz, er Kiøbt, og derfor betalt - 4463 Rdr: Giedsche godtzes Tiende paa Sundmøer, Er af hans Ko/nglig Ma/jestet afstaaet til Thomes Thomesen og hand den igien til Voris Sl: Broder Transporterit for - 1000 Rdr: Det Jordegodtz som er Arfuet saa og det som den Sl: Mand sig af her Jacob og Knud Rasmusen Studer haf/ue/r tilKiøbt beløber 73 Waager fisch á 36 Rdr: 3 Løber (mindre/minus?) 6 March Smør á 72 Rdr: 1 hud for 36 Rdr: Anslagen, beløber sig til - 2851 Rdr: Hanchøen haf/ue/r Margrete Rasmusdatter sielf æstimerit for - 400 Rdr: Huser og Ejendom Sandwigs Mølle med de ny Søeboder tilsammen æstimerit for - 2500 Rdr: Huser og Haufue her i Byen - 2000 Rdr: Restandtz og boedhyre - 500 Rdr: Tilstaaendis Gield - 1200 Rdr: Mobilier Guld og Sølf for - 759 Rdr: Tin Kobber og Messing - 302 Rdr: Den Sl: Mandz gangKleder - 177 1/2 Rdr: Wefuet godtz og Silchetøy for - 181 Rdr: Sengedyner og dislige - 128 Rdr: Lagen LinKleder og dreyel for - 209 Rdr: Boeschab af schabe, Kister og Schriner - 137 Rdr: FischeReedschab for - 176 Rdr: Jegter og baader for - 288 Rdr: Queg for - 624 Rdr: Victualia af alle haaende (haende) fische og anden Feede Wahre for - 800 Rdr: Summa paa ald Boens Middel, Vdj for/schref/ne

Specifierte Poster, Er i penge anslagen beløber saa Pendinge - 26695 1/2 Rdr: Herimod er boen schyldig som følger. Til hr: Christopher Pedersen paa Sundmør - Capital 2000 Rdr: Hr: Matz Pofuelsen paa Sundmør 400 Rdr: Til Peder Hansen Raadmand i Bergen schyldig efter en obligation daterit 1 May 1661 som hand af Catrine Sl: hr: Ottens hafuer Indfried - 1000 Rdr: Noch til Peder Hansen schyldig efter en anden obligation daterit 1 May 1663 Som hand af sin Kiere Broder Niels Hansen haf/ue/r Indløst - 1400 Rdr: Hans Hansen Sorenschriuer - 1320 Rdr: Hosschrefne Trende Summer er paa Rendte optagen og forbrugt til de WelEdle RosenCrandtzis godtzes IndKiøb. Summa Gielden er Pendinge - 6120 Rdr: Blifuer saa beholden Naar Gielden er afdraget Pendinge - 20575 1/2 Rdr: Huor af børnene den halfue part tilKommer. Men efterdj sam/m/e *formufue (formue) bestaar udj Adtschillige Species baade huse og Grunder, faste godz og Løsøre og Mobilier, sampt tilstaaende gield og Kiøbmandz Wahre, Og den fierde part af de WelEdle RosenCrandtsers godz iche heller endnu er blefuen fal at Kunde faaes til Kiøbs at Indløsis, huor fore ded paa denne tid iche Vel Kand separeris og udj Lodder /: Imellem Moderen og Børnen /: Vdbyttis, Er ogsaa tagen udj Consideration at derudj disse tider, stor Vdgift af Jordegodtzet aarligen maa Vdgifuis med Rostieniste og andit, Til med Vides iche om alt saa høyt Kand Vdbringis, som det i Registeringen findis indført for, heller ogsaa om den tilstaaendis gield, saa fuldKom/m/eligen Kand Indfaais. Thj er paa Børnenis weigne med Moderen Margrete Rasmusdatter saaledis Accorderit Indgaaet og sluttet som følger. Att huer Vil sielf Ifordre ald tilstaaende Gield, og suare og betale ald bortschyldig gield, med paaløbende Aarlig Rendte, sampt anden Vdgift af godset, og saa gifue sine børn efter deris Sl: Fader Penge, Thj Tusinde (10000) Rdr: huor fore de schulle fuldKom/m/elig Vere forschret Vdj ald obenbemelte

1679: 35b

Deris fellitz formufue, efter Registerings Indhold, Og saa lenge hun det forsuarligen forestaar, da maa hun det udj Sit EncheSæde sielf forwalte, IndKombsten der af annamme og oppeberge, Og derimod forsuihne børnen, med Nødtørfvig Klæde, føde og anden Christelig disciplin og optuchtelse som det sig bør, Indtil de det sielf Kunde forhuerfue deris Fæderne Arf og Capital V-beschaaren i alle maader, Og huilche af børnen som Nyder deris Vnderholding af deris Kiere faderbrødre, da schal deris Rendte af deris Fæderne (arv) dennem Aarlig gotgiøris, Nemblig 5 Pro Cento og Kom/m/e dennem til frembtarf gafn og gode, Saauit iche paa deris scholegang og Kleder beKostes og andwendis,

Actum Bergen d/en 1 July A/nn/o 1664. Margrette, Sallig Henning Hansens Egene haand.
Hans Hansen Egen haand. Peder Hansen Egen haand. Niels Hansen Egen haand.
Knud Rasmusen Stud. Hans Wilchensen Egen haand.

Læst og forKyndt paa it Almindelig berammet Schatte og Sage Ting paa Gaasholm udj Borgen schibred, Sampt ord fra ord udj Tingbogen Indført d/en 24 November Anno 1679.

Test: Sorenschriueren Tyge Nielsen Egen haand.

Tollef Bircheland, Marchus Børge, og Enchen Maritte alle Leylendinger paa for/schref/ne Bircheland Kom for Retten og Klageligen gaf tilKiende at sam/m/e deris paaboende Gaard for/schref/ne Bircheland diswer af waadeIld opbrende om Nattertide 8 dage efter Kyndelmisse Sidst forleden, I huilchen waadeIld de og miste ald deris formue og fattige Eyendele I samme schade, saa de Nemblig med Lifuet derfra wndKomme, huor om de nu begierede tilstedewerende Laugrett og Almuis Widnisbyrd. Huor til nu tilstedewerende Almue og Laugrettismend Endregteligen suarede, at det sig saa i Guds Sandhed forholder som for/schref/ne Birchelandz besiddere hafuer berettet som foresigis. Huilchet bemelte Birchelandz Lejlendinger begierede at dennem motte gifuis beschrefuen, Vdj henseende for hans Ko/nglig Ma/jestets Schatt, Naadigst forschonsel at Nyde.

Claus Fentzen Stefnt eftterschrefne for giæld Nemblig Anders Sangstad for 1/2 t/øn/de Malt 1 Rdr: Johanis Husmand paa Rombslo 2 Rdr: 2 Schilling, Michel Jefne 5 March, Niels Olsen Stafnes 1 Rdr: 4 March 14 Schilling Mogens Ytre Sangstad 2 Rdr: Anders Sangstad møtte og fremblagde Claus Fentzens formand Sl: Tommas Christensen(s) Seddel, daterit 24 Novembr/is 1673 at hannem da er betalt 2 March og dermed deris Regenschab Klar, og foregaf for/schref/ne Anders Sangstad at hand iche er noget schyldig og siden den tid hafuer hand iche handlet eller Kiøbslaget noget enten med Sl: Tomas Christensen, hans Hustru eller hans eftterMand, formente derfor at burde for dene Søgning frj at Vere.

1679: 36

Rasmus Romsloe møtte paa Johans Husmandz Vegne og foregaf at hand er siug og Kunde iche sielf møde, ellers foregaf at hand siger at hand er indtet schyldig. Erich Jefne møtte paa sin Formand Michels Vegne og foregaf hand er indtet schyldig, thj Sl: Tom/m/as beKom en gang en Quige som de Var forligt hand schulle gifue 3 Rdr: for, Men siden tog hand den iche for meere end halftredie Rdr: og en Smale for 3 March, som hand ichon anschref for 2 March, Og ifiord Krefuede Claus hans Konne iche mere end 4 March, Men I Aar Krefuer hand 5 March Niels Stafnes møtte og berette at Sl: Tomas af hannem beKom 9 bochsind og 2 Rdr: Penge, der med sagde hand at alt er betalt og er indtet meere schyldig. Mogens Sangstadz Enche møtte og sagde at hindis Sl: Mand hafuer betalt de 2 Rdr: som nu fordris til Sl: Tomas. Erich Tuenes berette at hand hørde af Sl: Mogens Sangstad sige at hand hafde betalt Sl: Tomas Christensen 2 Rdr: som hand Var hannem schyldig.

Marette Dam i Sanduig Stefnt Johanis Garnes for noget godz hindis børn har ArfVet eftter hans Sl: Høstru. Johanis møtte og sagde at Vilde Lefuere godtzet naar Øfrigheden siunis, Afsagt, at Johanis bør lade de Myndige Børn beKomme deris tilfaldene Arf, Men de Vmyndiges schal hand frembdeelis hos sig beholde Indtil deris myndige Aare.

Anders Mielcheraaen Stefnt Lars Hitland for 2 Rdr: for en Hest hand hannem afKiøbte. Lars møtte og Vedgich at hand Kiøbt Hesten af hannem og schulle gifue hannem derfor 2 Rdr: Men hand hafde iche faaet Hesten i sine Hender. Parterne blef forligt at Lauritz Hitland schal gifue sin broder Anders Mielcheraaen for Hesten 1 Rdr:

A/nn/o 1679 den 12 November blef holden **Almindelig Høsteting paa Hucheland i Schiold schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen, Niels Dingeland Lensmand, Oluf Eide, Lasse Smøraas, Oluf Totland, Oluf Tittelstad, Niels Natland, Mogens Totland, Mattis Bratland, Laugrettismend og en deel af for/schref/ne schibredz Almue.

Da blef Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befalling som foresiges, Saauelsom WelEdle Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otton i Slodzlougen Committerede deris schriftlig befal at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Iligemaade blef Publicerit Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref anlangende En half Krigstys paabud til Flodens (flåtens) afbetaling daterit 20 Augustij 1679.

1679: 36b

Eftter Hæderlig og Wellærd Mand hr: Johan Kastensens begiering blef forKyndt eftterschrefne *Schiøde (pantebrev). Kiendis Jeg Thor Olsen, Borger og Induaaner udj Bergen, og hermed Witterlig giør, af Retmessig Giæld, pligtig og schyldig at Vere, min Kiere Suoger, Hæderlig og

megit Wællerder Mand, Hr: Johan Carstensen Wildenradt, Medtienere Vdj ordet, til Nye Kierchen og Canonico udj Bergens domb-Capittel, Fire Hundrede Rixdaler Currant-Mynt, som hand mig, efter Venlig begiering laant og forstragt hafuer, Thj obligerer Jeg mig, at betale den Hæderlige Mand, eller hans Sande Arfuinger, bemelte Summa penge, Nemblig 400 Rdr: Currant-Mynt, og det med Reede penge, som ieg Annam/m/et hafuer, Og saalenge Jeg dennem maa niude og bruge, schal Jeg Aarligen fra Vnderschrefne dato, og saa fremdelis, Gifue den gode Mand og hans Arfuinger, en tilbørlige Rente beregnet til Sex Pro Cento; Og naar det iche behager Hær Johan eller hans Arfuinger, ieg samme Capital og penge, Videre paa Rente schal beholde, da schal ieg strax, naar hand eller de mig It Fierdings Aars tid, tilforn Louligen Aduarer, Vere ferdig og bered bemelte penge, med sin tilbørlige Rente, uden forsømmelse og Rettens fordring, til hannem eller hans Arfuinger, at aflegge og betale, saa at den gode Mand, med sine Arfuinger, paa mig eller mine indtet schal hafue at Klage, I nogen maade, Og paa det Welbemelte min Suoger, Hr Johan med Sine Arfuinger, for Capital og Rente, ut superius, desto bedere Kand Vere forsichret, hafuer ieg til hannem og hans Arfuinger, pantsatt mit Jordegods, beliggende udj Nordhorlehn i Schioldz schibred, Nemblig Leeruigen, som schylder Aarligen En half Løb Smør og Stølen som Aarligen schylder Tre Marcher og It Pund Smør, tillige med det Ny Røddebol, som ligger Imellem begge for/schref/ne Gaarder, med ditz tilliggende herlighed, som nu findis og af Arrildz tid tilligget hafuer fra fieldz og til fiere Waatt og tørt, *fischefang (fischeuand) og Fægang, intet med alle Vndertagendis; Huilche Gaarder med detz appertinentier og herlighed, ut supra meldt, bemelte min Suoger Hr: Johan Carstensen, med sine Arfuinger, til it V-ryggeligt og faste Vnderpant schal hafue og beholde, indtil minste penge med det meste, Nøyachteligen er Verdien aflagt og betalt, Til desto bedre større og tryggere forsichring, at alt dette, som ieg efter min egen Villie, hafuer ladit sammen schrifue schal af mig og mine Arfuinger, V-feilbarligen blifue

1679: 37

EfterKommet og Fuldbiurdet, da hafuer ieg denne min obligation og forpandtning med mit Seeduanlige Signete forseilet og med Min egen Haand Vnderschrefuit, og Venligen ombedet, Ærlige og Welfornemme Simen Gudem og Michel Koch Borgere og Induaanere herudj Staden, med mig til Witterlighed at Vnderschrifue; Jeg er ogsaa herhos Venlig begierende, at dette mit Loughlige forpandtnings bref, paa sine tilbørlige steder, af den der til beschichede Øfrighed, udj Pantebogen til endelig beKreftelse maa blifue Indført,

Bergen den 20 Aug/ustij Anno 1679. (L:S) Thor Olsen,

(L:S:) Simen Gudem. (L:S:) Michel Koch.

Efter Ambtschrifuer Henrich Kochs begiering blef forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Kiendis Jeg Vnderschrefne Friderich *Kholmand (Kohlmand), Ko/nglig Ma/jestets Tolder udj Bergen og hermed for alle Witterligt gjør, at ieg med frj willie og Welberaad Hue, samt min Kiere Hustrue Boddel Gaarmands sambtyche, Soltt Schiød og afhend, saa og hermed selger Schiøder og afhænder, fra os og Voris Arfuinger, til hans Ko/nglig Ma/jestets Stiftamptschrifuer ofuer Bergenhuus Stift S/igneu/r Hinrich Koch Hans Kiere Hustru Gud Elschende Matrone Elisabeht Augusta Fabriey og deris Arfuinger, Tuende mine Odels Jorder udj Nordhors Fougderj i Schiold schibrede beliggendis som Kaldis Nore Jellestad Schylder Aarligen Halfanden Løb Smør En Half Tønde Malt og En Hud, og Sørre Jellestad Schylder Aarligen En Løb Smør En Mæle Malt og en hud, Huilche be/mel/te Odels Jorder, med ald deris Eiendomb, Herlighed førstebøxel, tredietage, foernøed og Arbeidzpenge og Rette tilleggelse, Lotter og Lunder, fischewand og Fægang, til Fieldz og udj Fiere, Waat og Tiurt, som der nu tillegger og af Arrildz tid tilligget hafuer, og bør der til at ligge med Rette, intet Vndertagendis i nogen maader, Welbe/mel/te Hinrich Coch hans Hustru og deris Arfuinger, schal frelseligen hafue, niude bruge og beholde, til Euindeligen Oddel og Eyendomb, gjøre sig dennem saa Nøttig

og gafnlig, som de best kand, Og bekiender Jeg min Hustru og Voris Arfuinger ingen Videre eller ydermeere Lod, deel eller Rettighed at hafue til eller udj forbe/mel/te Tuende Oddels Jorder Nore og Sørre Jellestad, eller nogen dis Herlighed og tilliggelse i nogen maader, Mens derfor hafuer Annammet og beKommit fyldist og fuldwærd

1679: 37b

Med Skøtnings Øre og alt saasom Vdj Voris forEning Kommen er; Huor for bepligter mig min Hustru og Arfuinger frij at frelse, Hiemble og fuldkommeligen tilstaa, forbemelte S/igneu/r Coch hans Hustru og Arfuinger samme forskrefne Oddels Jorder med alt deris Eyendomb og Herlighed for huer Mandz tiltale; Schulde imod ald forhaabning nogen Prætentioner paa meer bemelde Tuende Oddels Jorder forefalde S/igneu/r Coch eller hans Arfuinger til Præjuditz da Jeg og mine Arfuinger at gaa Imellem hannem og Sagen, Sampt inden Sex Vgers dag der efter at forschaffe lige saa got og Welbeleiligt godz igien baade paa Landschyld og Herlighed Saa hand og hans Arfuinger af mig og mine Arfuinger schal Vere og blifue Schadisløs og Vden schader i alle maader. Des til stadfestelse at som forskrefuit staar, V-ryggelig schal forblifue, holdis og efterKommis hafuer Jeg dette Schiøde med Egen Haand Vnderschrefuet og Sæduaanlige Zignett hostrøgt sampt Vnderschrefne mine Suogre saasom Hæderlig og Wællerde Mand hr: Christopher Gaarmand, Sognepræst til Ous giæld og Stiftschrifueren ofuer Bergenhuus Stigt Mons/ieu/r Hermand Gaarman med ombedet, det med mig til Witterlighed at Vnderschrifue, Bergen den 1 May Anno 1679. (L:S:) Frederich Kohlmand,

Mogens Steen Stefnt hans Broder Lars Steen formedelst hand noget for Michelsdag sidstleden hafuer slaget og schaaret hannem med en Knif ofuer hans Axel og Høyre Arm og Anuiste hand nu Sin Axel huor paa hand hafuer faait Tuende Schaar og det Tredie schaar ofuer hans Høyre Arm, samt Støtt hannem i hans Hofuet med Knappen af hans Degen (kårde). Indstefnte Lars møtte og I Rette lagde hans schriftlig Indleg Vdj mening at hans Broder bemelte Mogens og hans Hustru hafuer siden hans Moders død hadet hannem og først hannem ofuerfaldet at hand Var Nød til sig at Verge, formeener derfor at hand bør hafue schade for hiembgiæld. Michel Bircheland, Mogens og Daniel Grimseid

1679: 38

Waare nu Indstefnt at Proufue, at Lars først begynte at tale om at hans Moder hafde Lofuet hannem hindis Jordepart til brug eftter hindis død, Og formeente hand den burde Nyde, Men Mogens Suarede at hand det Løy, og formeente Mogens at hand den burde at Nyde, huor af Clammerie begyntis dennem imellem, Saa falt ellers Adtschillige Ord imellem dennem og Sad Mogens i hans Høysæde Ved bordet i Loftet og Lars gich paa gulfuet, saa Løb Lars til og spente Vnder bordet med sin Eene fod at hand Vilde spende Mogens Men om hand Rambte hannem eller iche, kunde hand iche Vide; da Mogens Kone det saae Reigste hun sig op af sin Seng og sprang paa gulfuet og tog i Lars og schufuede hannem sigende til hannem huorfor spender du din Broder hand er ingen Hund huorfor spender du hannem, saa Reigste Mogens sig fra bordet og bar det saa til slagsmaal Med dennem at de falt alle Trej ofuer Ende paa gulfuet, saa steg Mogens GrimbsEid af sin Seng og sagde til Mogens Steen og hans Kone at de schulle sleppe deris hender af Larsis Haar, der med gich Lyset Vd, og da Lyset Var Vde gich Michel Mogens Grimseid og Daniel Grimseid af Loftet og Ned, til at de iche meere Ville Vere hos deris Clammeri, Men huad siden scheede Viste de iche, saa Tende Michel Bircheland Liuset og møtte Mogens Steen i Trappen der med, da hafde hand alt faait sin schade. Det samme Proufuede og Mogens og Daniel GrimsEid. For/schref/ne begge brødre blefue for Retten Ved Haandstreckning forligte at Lars schal Inden 14 dage gifue Mogens for sin schade og til Bardtscherløn Otte Rixdaler, og derhos hafuer Lauritz afstaait hans Rett og Prætention til

for/schref/ne sin Moders part Jord, I for/schref/ne Steen, at Mogens den Hos Ombudzmanden maa feste som hand best Kand. Fogden Satte i Rette og formente at Lars for denne

1679: 38b Hans forseelse burde at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets efter Lougen. Afsagt at for/schref/ne Lars Steen bør at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets for denne Sag og schade som hand sin broder gjort hafuer Otte Ørtuger og *Trenten (Tretten) March Sølf.

Hans Olsen Drager paa sin Søster Marite Knudsdatters Veigne Stefnt Johanis Torsen Møller formedelst hand hafuer spurt efter sit godz som siges at Vere hannem fraStollet, og hand ladit Trende hindis Kister paa Hucheland *opdireche (opdirche) og intet fundet, og i saa maader formeener at hand hafuer tillagt hans Søster V-Louglig og Vbeuislig Sag. Indstefnte Johanis Torsen Møller møtte og for Retten sagde at hand iche hafuer tillagt for/schref/ne Marite Knudsdatter nogen tiufSag for sit godz, og iche heller ligger hinde nogen Sag til derfor, Men hand hafuer allene spurt efter det som blef hannem frastollet, og Ved hinde for sin Person iche andit end Erligt og Wel at beschylde. For/schref/ne Hans Olsen sagde at hand eller Pigen Marite iche saae eller Var hos den tid hindis Kiste blef opdirechet. Afsagt efterdj Johannis Torsen iche hafuer tillagt eller tilligger pigen nogen V-Ærlig Sag, da bør Sagen at Vere ophefuet ingen til hinder eller eftertale at Komme.

Hr: Ober Told jnspecteur Stefnt eftterschrefne for Resterende Landschyld. Peder Tongeland møtte og beKiende at hand er schyldig Tuende Aars Landschyld for 77 og 78 Aarlig med Arbeidzpenge 10 March 4 Schilling og Erbød nu strax at betale, huilchet hand hermed tilKiendis at efterKomme.

Hr: Ober Told jnspecteur Stefnt Niels Simensen Schiold at suare til huis (det) Klagemaal hans Grander paa Schiold ofuer hannem hafuer Indgifuet, saa og formedelst hand Vlouglig schal hafue slaget

1679: 39

Græs i Marchen. Oluf Larsen Schiold møtte og foregaf at Niels Simensen hafuer Vden Grandernis forlof sat fire Kiør og nogle Smaler til Gres i deris Vdmarch, Sampt for hand i Vdmarchen hafuer Slaget En Læs Høe eller Vel noget mere, Endog hand iche hafr bøklet noget i Gaarden, Meere hafuer de iche ofuer hannem at Klage, Vden at hand hafuer schiendt og bandit paa hannem og Grandene formedelst de hafuer andraget dette for Ombudzmanden,

I særdelished hafde Hr: Ober Told jnspecteur Stefnt for/schref/ne Niels Simensen formedelst hand hafuer slaget noget Græs i Nestun March forstaar Vdmarch Indstefnte Niels Simensen møtte og formente at Vere hannem frj og iche til nogen forseelse Kunde Reignis, at hand hafde sat fire Kiør til Græsgang tillige med Sex eller Siuf *stocher (støcher?) Smaler i hans forEldris Lejemaal eller Gaardens March paa Schiold. Ellers Vedgich hand at hafue slaget Nogle Fafne Høe i Vdmarchen. Saa og at hafue slaget saa megit Græs i En Myhre I Nestun March som hand Tuende gange Kunde bære i sit Faffn, Men Hr: Ober Told jnspecteurs folch lod føre det til Nestun saa hand fich eller beholde intet deraf. Afsagt at Niels schal forføye sig til hans WelEdelhed Hr: Ober Told jnspecteur at see til at hand hannem dette Vil efterlade.

Anno 1679 den 14 Novembe/r blef holden **Almindelig Høsteting paa Schoufue Tingstue i Sartor schibred** Neruerende Ko/nglig Ma/jestets Fouget Peder Andersen Anders Bildøen Lensmand, Ole Echerhofde, Lars Schage, Niels Hommelsund, Mogens Leerøen, Ole Golten, Jacob Hammersland, Winsens Sæle, Michel Aagotnes, Hans Algrøn, Erich Scholeuig Peder

Bache, Niels Sangold, Mogens Algrøn, Henrich Woge, Ole Kobeltued, Ole Foldnes, Oluf Hambre, Tomas Børnes Laugrettismend og en deel af samme schibredz Almue.

1679: 39b

Da blev Vnderdanigst forKyndt Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste forordning og befaling som foresiges, Saa uelsom WelEdle Hans Christophersen Hiort og Jørgen Otton i Slodzlougen Committerede deris schriftlig befal at samme Vnderdanigst schal efterlefuis.

Iligemaade blev Publicerit Copie af hans Ko/nglig Ma/jestets Allernaadigste bref anlangende En half Krigstyr paabud til Flaadens afbetaling daterit 20 Augustij Anno 1679.

Efter Ober Toldbetient Hans Clausens begiering blev forKyndt eftterschrefne Schiøde.

Jeg Loduig Pedersen Lemb, Kiendis og hermed for alle Witterligt giør, at ieg af egen frj Willie og Welberaad hue, Saa og med min H/iertens Kiereste Giertrud Arnoldidatter de Fine hindis beuilling og sambtøche hafuer Soldt schiødt og afhend Saa som og nu med dette mit Obne breffs Kraft, aldeelis Selger schiøder og afhender fra mig be/mel/te min Kiereste og begge Voris Arfuinger, Til min Høyærede Suoger Erlig og Welfornemme Mand Hans Clausen Ko/nglig Ma/jestets Ober Toldbetienter udj Bergen, samt hans Kiereste Erlig Dyderig og meget Gudfrøgtige Matrone Ingebore Pedersdatter Lemb, [/:] min Kiere Søster :/ og begge deris Arfuinger, Efttersch/ref/ne af mit Odels Jordegodz, som mig iblant andit efter min afgangne Salige Moder Abel Loduigsdatter Munte, Arfueligen er tilfalden, Nemblig udj Nordhorlehn udj Sartor schibred TrengerEid schylder Aarligen halftredie Wog fisch med bøxel Søre Fielde schylder Aarligen Tre Woger fisch med bøxel Ytre Sougen Tyguens schibrede udj Steenegier Aarlig Landschyld, fire Meller Korn med bøxel, Vdj Suphammer, Aarlig Landschyld Atten Marcher Smør med bøxel, Vdj Husebøe Aarlig Landschyld en half Løb Smør og Thj (10) Meller Korn med bøxel, Sundfior udj Gullen Eggeland schylder Aarligen to pund Smør med bøxel, Birchelian schylder Aarligen It pund Smør med bøxel, Søre Botten schylder Aarlig en Løb og It Pund Smør med bøxel, Paa Jølster i Ytre *Aardel (Aardal) Et Pund Smør Aarlig Landschyld med bøxel, Wdj Nordfiord udj Indre Rexsnes Aarlig Landschyld En half Løb Smør, med bøxel, Ytre Rexnes Aarlig Landschyld halfanden Huud med bøxel, Huilche for/schref/ne Gaarder og Gardeparters Odels Jordegodz Ermelte min Kiere Suoger Hans Clausen hans Kiereste og begge deris Arfuinger, her efter for it frit, fuldt fast og V-røggelig Kiøb maa hafue nyde bruge og beholde til Euindeligh Odel

1679: 40

Og Eyendomb, med ald dis tilliggende Herlighed, Nemblig første og Trediebøxel, samt Arbedzpenge, Agger, Eng schouf March, fischeWand fegang Vaat og tørt, til fieldz og fiere af alt huis der nu tilligger eller af Arrildz tid tilligget hafuer aldeelis intet Vndertagendis i Ringeste maader, Og Kiendis Jeg mig min Kiereste og Arfuinger ingen ydermeere Lod deel, Rett eller Rettighed efter denne dag, til eller udj for/schref/ne Odels Jordegodz at hafue eller Eye i Ringeste maader, Mens derfor af for/schref/ne min Høyærede Kiere Suoger Hans Clausen imed dette schiødis ofuerLefuering i dag at hafue annammet og beKommet, fyllist og fuldwerd mindste penge og meeste, med schiøtningsøre og alt, lige som Vj i Voris Kiøb og forligelse Var forEnid, saa ieg betacher hannem for god Nøyachtig og oprigtig Contant betaling i alle maader, Thj tilbiuder og forpligter ieg mig, min Kiereste og Arfuinger frj frelseligen at hiemble og fuldKom/m/eligen at tilstaa for/schref/ne min Suoger Hans Clausen hans Kiereste og Arfuinger forsk/ref/ne Gaarde og Gaardeparters Odels Jordegodz, for alle og huer Mandz tiltale, Vi derhos Vil og schal tilforpligt Vere at gaae Imellem dennem og Sagen, samt suare og Indstaa imod alle og en huer som der paa noget med Rette Kunde hafue til at hafue Indwende eller Prætendere efter denne dag i Ringeste maade, og dersom saa scheede /: det Gud forbiude :/ at

forsch/ref/ne Gaarder Odels Jordegodtz eller noget af detz tilforne Specificerede Landschyld bœxel eller andet Rette tilliggende Herlighed, blev for/schref/ne min Kiere Suoger formedelst min Wanhiemels brøst schyld I nogen domb eller Rettergang afwunden, da for obligerer Jeg mig min Kiereste og Arfuinger, lige saa god og Welbeleilige Odels Jordegodtz igien at Wedderlegge, Ermelte min Suoger Hans Clausen hans Kiereste og Arfuinger, Inden 6 Vger dernest efter som hand mister, efter at mig derom Vorder tilKiende gifuet, saa ieg hermed bepligter mig min Kiereste og Arfuinger, at holde min Kiere S/uoger Hans Clausen hans Kiereste og Arfuinger dette for/schref/ne Kiøb alt sammen uden schade og schadisløs i alle maader, Des til Stadfestelse hafuer Jeg schrefuen min egen hand her neden Vnder og mit Pidtzeer hostrøgt, og til Sandhedz beKreftelse wenligen ombedit min HøyErede Suoger WelEdle Obriste Leutenant Christian Nielsen Holberg og Welfornemme Mand Tomas Christensen

1679: 40b

Byeschrifuer dette med mig til Witterlighed at forseigle og Vnderschrifue,
Actum Bergen den 14 Augustij Anno 1678. (L:S:) Luduig Pedersen Egen haand
(L:S) Christian Holberg. (L:S:) Tomas Christensen.

Efter Niels Jensens begiering blev forKyndt Eftterschrefne gafuebrief.

Kiendis Jeg Gabel Michelsen barnfødt udj Bergen og hermed Witterligt gjør, at efttersom Jeg en tid lang med Legemens schrøbelighed hafuer Verit beheftet og fornem/m/is dagligen det meere og meere at tiltage, saa maa schee Gud Allermegtigste formedelst sam/m/e Suaghed wed døden mig at heden Kalde behager, da som mig efter min Sl: (salig) Fader Michel Giebelsen Arfueligen er tilfalden og paa schiftet tillagt En Wog fischis Leje uden bœxel udj en Gaard Kaldet Telle udj Sarters schibrede beliggende, tillige med 3 ort udj Arbedzpenge i sam/m/e gaard huilchet mig og den 13 sept/embris 1677 af Veluise Borgemestere og Raad er tilKiendt og dømbt, og ieg mig Erindrer at min Sl: Moster Henriche Nitter imedens hun lefuede atschilligt got mig hafuer gjort, og hun sig en Søn Ved Nafn Jacob Ibesen hafuer efterlat, hafuer ieg derfor med fuld fornuft og forstand nu udj min H/iertens Kiere Søster Mette Michelsdatters og hendis Kiere Mandz Absolon Berentzen Balchs Neruerelse, og med deris saasom mine neste Arfuingers Villie og sambtyche efter min død fordredt og gifuet saa og hermed aldellis fordrer og gifuer forbe/mel/te Wog fisches leje og 3 ort Arbeidzpenge I Telle med huis Videre Prætension ieg hafuer, Angaaende min Rettighed og Landschyld af samme gaard som ieg i mange Aar, iche hafuer Nødt, tilforær...(?) min Kiere Mosters Søn Jacob Ibesøn, saa det Vpaaanchet (upåanket) af nogen i alle maader efter min død hannem schal følge, og hand det maa beholde og gjøre sig saa Nøttig som best schee Kand, Huilchet til ydermeere Stadfestelse ieg mit Nafn her neden Vnder hafuer schrefuit,

Actum Bergen den 25 Mart/ij 1679. (L:S:) Gabel Michelsen,
Absolon Balchen. Mette Michelsdatter Kræg.

1679: 41

Anno 1679 den 15 Novembr/is blev og Retten betient paa for/schref/ne Schouge Tingstue.

Casten Olsen Gastgefuer i Bochen Stefnt Lars Husmand Ved Sund formedelst hand brygger og Selger Øl til fremmede folch og andre hannem til Indpas i hans Næring imod Øfrighedens beuilling. Indstefnte Lars møtte og sagde hand hafde iche megit Øl Soldt Vden allene brygget en half tønne Malt eller noget Vndertiden huor af hannem hafde Soldt en fischebunde som det Kunde begiere, En drøch (drykk) til hans Tørst, foregaf at hand hafde ingen beuilling til at Selge Øll, Afsagt at for/schref/ne Lars Husmand maa iche brygge Øll eller Kiøbe noget Øl til at selge Vden Øfrighedens beuilling og tilladelse.

Oluf Mortesen Sanduig, og Mogens Bircheland Stefnt Tomas Børnes formedelst de iche schal Vere scheid Rett i Arfueschifftte eftter deris Bestemoder Anne Hommelsund. Indstefnte Tomas Børnes møtte og sagde sig iche her til at Kunde suare førend de andre medArfuinger Willem *Wrland (Vorland), Ole Mettuet og Clemet Tellis Arfuinger hertil blifuer Stefnt. Sagen beroer indtil alle jnteresserede medArfuinger hertil blifuer Stefnt.

Hans Snecheuig Schaffer Stefnt Christopher Nesse og Oluf Syltøen formedelst de iche Ville føre Ko/nglig Ma/jestets Fogit Peder Andersen fra Tinget paa sin Ting Reigse til sidst forleden Waarting, For/schref/ne Indstefnte Christopher og Ole møtte og Vedgich at Schafferen sagde dennem til at Schydse Fogden, men foregaf at de hafde ingen Mad. Afsagt at for/schref/ne Christopher Nesse og Oluf *Sytøen (Syltøen) bør huer at bøde til hans Ko/nglig Ma/jestets formedelst deris moduillighed at Schydse Fogden, En March Sølf.

Lensmanden Stefnt Peder Tøsøen, Peder Echerhofde, Jacob og Hans Sør Biørøen formedelst de imod forbud bruger Linne og Toschegarn at fische med, den *fesche (ferske) fisch fang som er Byen og andre {til gafn} til merchelig schade og forhindring med fischerie, Peder Tøsøen møtte og beKiende at hafue brugt Liner at fische med. Peder Echerhofde blef paaraabt møtte iche, men blef berettet at hand er siug, Hans Biørøen møtte iche, formedelst hand ligger for døden, Afsagt at ingen af dette Schibredz Almue maa f[ische]

1679: 41b

Med Liner eller ToscheGarn den fersche fische fang her saa Nær omKring Byen til schade, Men saa frembt nogen sig eftter denne dag der imod forseer eller fordrister sig med saadan fischerj \Reedschab/ at fische da schal de eftter foregaaende Louglig beuis og Stefnemaal, iche allene hafue samme V-louglig fischeReedschab forbrudt, Men schal end og der foruden blifue dømbt i bøder og straff eftter Lougen og forordning om V-Louglig fischerj Vdgangen i saadanne tilfelde.

Oversikt over uklare punkt i teksten.

- s. 9b linje 17 n.fra: Fedet(?)
- s. 17b linje 14 o.fra: Tomme(?)
- s. 23 linje 7 n.fra: 1661 (1601?)
- s. 29b linje 1 o.fra: Hand.em(?) dennem saa(?) at,
- s. 30b linje 23 n.fra: Aarge Weden(?)
- s. 35 linje 8 o.fra: 3 løber ... (= mindre/minus?) 6 Mercher Smør á 72 Rdr:
- s. 40b linje 8 n.fra: tilforær...(?) eller tilfordren..(?)